

B9-0458/2023

15.11.2023

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavien kysymysten B9-xxxxx/2023 ja B9-xxxxx/2023 johdosta
työjärjestyksen 136 artiklan 5 kohdan mukaisesti

YK:n ilmastokokouksesta 2023 Dubaissa, Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa
(COP28)
(2023/2636(RSP))

**Pascal Canfin, Lídia Pereira, Mohammed Chahim, Martin Hojsík, Pär
Holmgren, Robert Roos, Catherine Griset, Silvia Modig**
ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan
puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselmaesitys YK:n ilmastokokouksesta 2023 Dubaissa, Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa (COP28) (2023/2636(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ilmastomuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen (UNFCCC) ja siihen liitetyn Kioton pöytäkirjan,
- ottaa huomioon UNFCCC:n sopimuspuolten 21. konferenssissa (COP21) Pariisissa 12. joulukuuta 2015 hyväksytyn sopimuksen (Pariisin sopimus),
- ottaa huomioon UNFCCC:n sopimuspuolten 27. konferenssin (COP27), Kioton pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimineen osapuolten 17. konferenssin (CMP17), Pariisin sopimuksen osapuolten kokouksena toimineen osapuolten neljännen konferenssin (CMA4) sekä Glasgow'ssa 13. marraskuuta 2021 pidetyssä UNFCCC:n sopimuspuolten 26. konferenssissa (COP26) hyväksytyn Glasgow'n ilmastosopimuksen,
- ottaa huomioon COP27-konferenssissa tehdyn sopimuksen perustaa erityinen menetyks- ja vahinkorahasto ja päättää UNFCCC:n osapuolten 28. konferenssissa (COP28), miten rahasto toteutettaisiin, sekä menetyksiä ja vahinkoja käsittelevän Santiagon verkoston,
- ottaa huomioon 20. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman YK:n ilmastokokouksesta 2022 Sharm el-Sheikhissä Egyptissä (COP27)¹,
- ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteet,
- ottaa huomioon 15. kesäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanosta ja tuloksista²,
- ottaa huomioon hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) erityisraportin ilmaston lämpenemisestä 1,5 celsiusasteella, erityisraportin ilmastomuutoksesta ja maankäytöstä ja erityisraportin valtameristä ja kryosfääristä ilmaston muuttuessa sekä paneelin kuudennen arviointikertomuksen (AR6),
- ottaa huomioon ilmastomuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan 15. kesäkuuta 2023 antaman raportin ”Scientific advice for the determination of an EU-wide 2040 climate target and a greenhouse gas budget for 2030–2050”, jossa tarkastellaan tieteellisiä neuvoja EU:n laajuisen vuoteen 2040 ulottuvan ilmastotavoitteen ja kasvihuonekaasubudjetin määrittämiseksi vuosiksi 2030–2050,
- ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä

---

¹ EUVL C 149, 28.4.2023, s. 28.

² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0250.

asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki)³,

- ottaa huomioon hiljattain hyväksytyn EU:n lainsäädännön, jonka avulla muunnetaan eri alojen konkreettisiksi toimintapolitiikoiksi unionin tavoite vähentää nettopäästöjä vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoihin verrattuna sekä tavoite pyrkiä ilmastoneutraaliuden saavuttamiseen viimeistään vuonna 2050 EU:ta sitovan tavoitteen mukaisesti (55-valmiuspaketti),
- ottaa huomioon vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta 6. huhtikuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2022/591⁴,
- ottaa huomioon 28. marraskuuta 2019 antamansa päätöslauselman ilmasto- ja ympäristöhäättilasta⁵,
- ottaa huomioon 26. kesäkuuta 2023 annetun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 18/2023 aiheesta ”EU:n ilmasto- ja energiatavoitteet – Vuoden 2020 tavoitteet saavutettiin, mutta on vain vähän viitteitä siitä, että toimet vuoden 2030 tavoitteiden saavuttamiseksi ovat riittäviä”⁶,
- ottaa huomioon Kansainvälisen uusiutuvan energian viraston raportin ”World Energy Transitions Outlook 2023: 1.5 °C Pathway”⁷, jossa tarkastellaan energiasiirtymää ja 1,5 celsiusasteen tavoitteen saavuttamiseen johtavaa kehityspolkua,
- ottaa huomioon toukokuussa 2021 julkaistun Kansainvälisen energijärjestön raportin ”Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector”, jossa tarkastellaan hiilineutraaliuden saavuttamista ja energia-alan etenemissuunnitelmaa,
- ottaa huomioon energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/653 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta 11. joulukuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999⁸,
- ottaa huomioon 26. lokakuuta 2022 julkaistun UNFCCC:n yhteenvetoraportin Pariisin sopimuksen mukaisista kansallisesti määritellyistä panoksista,

---

³ EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1.

⁴ EUVL L 114, 12.4.2022, s. 22.

⁵ EUVL C 232, 16.6.2021, s. 28.

⁶ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 18/2023 [EU:n ilmasto- ja energiatavoitteet – Vuoden 2020 tavoitteet saavutettiin, mutta on vain vähän viitteitä siitä, että toimet vuoden 2030 tavoitteiden saavuttamiseksi ovat riittäviä](#), 2023.

⁷ Kansainvälisen uusiutuvan energian viraston raportti ”[World Energy Transitions Outlook 2023: 1.5 °C Pathway](#)”.

⁸ EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1.

- ottaa huomioon YK:n ympäristöohjelman 27. lokakuuta 2022 julkaistun vuoden 2022 päästökuiluraportin ”The Closing Window – Climate crisis calls for rapid transformation of societies”, 1. marraskuuta 2022 julkaistun vuoden 2022 sopeutumiseroja koskevan raportin ”Too Little, Too Slow – Climate adaptation failure puts world at risk” ja 20. lokakuuta 2021 julkaistun vuoden 2021 tuotantokuiluraportin,
- ottaa huomioon 24. helmikuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Ilmastokestävä Eurooppa – Uusi EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi” (COM(2021)0082),
- ottaa huomioon 17. joulukuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n strategiasta ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi⁹,
- ottaa huomioon maailmanlaajuisesta metaanipäästöarviosta 31. lokakuuta 2022 julkaistun YK:n ympäristöohjelman raportin ”An Eye on Methane: International Methane Emissions Observatory 2022 Report” ja 6. toukokuuta 2021 julkaistun YK:n ympäristöohjelman raportin ”Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions”,
- ottaa huomioon helmikuussa 2022 julkaistun Kansainvälisen energiajärjestön raportin ”Global Methane Tracker 2022”, jossa tarkastellaan maailmanlaajuisen metaanipäästöjen jäljittämiseksi käytettyä Global Methane Tracker -välinettä,
- ottaa huomioon 15. joulukuuta 2021 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla ja asetuksen (EU) 2019/942 muuttamisesta (COM(2021)0805),
- ottaa huomioon 14. lokakuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”EU:n strategia metaanipäästöjen vähentämiseksi” (COM(2020)0663),
- ottaa huomioon 21. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n strategiasta metaanipäästöjen vähentämiseksi¹⁰,
- ottaa huomioon 21. huhtikuuta 2023 julkaistun Maailman ilmatieteellisen järjestön raportin maailman ilmaston tilasta vuonna 2022,
- ottaa huomioon Copernicuksen ilmastonmuutosta koskevat palvelut ja niiden ”2022 Global Climate Highlights” -raportin, jossa tarkastellaan ilmastoalaan liittyviä maailmanlaajuisia pääkohtia vuonna 2022,
- ottaa huomioon fossiilisten polttoaineiden päästöjä ja varantoja koskevan maailmanlaajuisen Global Registry of Fossil Fuel Emissions and Reserves -rekisterin¹¹,
- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta” (COM(2020)0098),

⁹ EUVL C 445, 29.10.2021, s. 156.

¹⁰ EUVL C 184, 5.5.2022, s. 105.

¹¹ [Global Registry of Fossil Fuel Emissions and Reserves](#).

- ottaa huomioon Sendain kehityksen katastrofiriskien vähentämiseksi 2015–2030,
- ottaa huomioon YK:n katastrofiriskien vähentämisen tukitoimiston vuoden 2023 raportin, joka koskee katastrofiriskien vähentämistä 2015–2030 koskevan Sendain kehityksen täytäntöönpanon väliarviointia,
- ottaa huomioon YK:n katastrofiriskien vähentämisen tukitoimiston vuonna 2022 julkaiseman katastrofiriskien vähentämistä koskevan maailmanlaajuisen arviointiraportin,
- ottaa huomioon 15. kesäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman maailmanlaajuisen ilmastokriisin uhreille omistetusta EU:n teemapäivästä¹²,
- ottaa huomioon 7. kesäkuuta 2023 julkaistun yhteisen tutkimuskeskuksen raportin ”Impacts of climate change on defence-related critical energy infrastructure”, jossa tarkastellaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia puolustukseen liittyviin kriittisiin energiainfrastruktuureihin,
- ottaa huomioon EU:n strategisen kompassin hyväksymisen 21. maaliskuuta 2022,
- ottaa huomioon ilmastonmuutosta ja puolustusta koskevan etenemissuunnitelman hyväksymisen 9. marraskuuta 2020,
- ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2021 antamansa päätöslauselman maaperän suojelusta¹³,
- ottaa huomioon Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) vuoden 2020 Euroopan ympäristön tilaa ja näkymiä koskevan raportin ”The European environment – state and outlook 2020 – Knowledge for transition to a sustainable Europe”, joka on Euroopan ympäristökeskuksen arvio Euroopan maaperän mahdollisuuksista vahvempiin ilmastotoimiin¹⁴,
- ottaa huomioon 19. kesäkuuta 2023 hyväksytyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen mukaisen sopimuksen (BBNJ-sopimus), joka koskee merten biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävää käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla,
- ottaa huomioon 18. helmikuuta 2021 julkaistun YK:n ympäristöohjelman raportin ”Making Peace with Nature: a scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies”, jossa tarkastellaan ilmastoon, biologiseen monimuotoisuuteen ja pilaantumiseen liittyvän hätätilan torjuntaa,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2019 julkaistun biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja käsittelevän hallitustenvälisen tiede- ja politiikkafoorummin (IPBES) maailmanlaajuisen arviointiraportin biologisesta monimuotoisuudesta ja ekosysteemipalveluista,

¹² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0245.

¹³ EUVL C 506, 15.12.2021, s. 38.

¹⁴ Euroopan ympäristökeskuksen raportti ”[The European environment – state and outlook 2020](#) – Knowledge for transition to a sustainable Europe”.

- ottaa huomioon biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen sopimuspuolten 15. konferenssissa (COP15) hyväksytyn maailmanlaajuisen biodiversiteettikehyksen vuoden 2020 jälkeiselle ajalle,
- ottaa huomioon 10. kesäkuuta 2021 julkaistun IPBES:n ja IPCC:n yhdessä sponsoroiman seminaariraportin, jossa tarkastellaan biologista monimuotoisuutta ja ilmastonmuutosta,
- ottaa huomioon 6. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman uudesta ponnesta valtamerien hallinnointiin ja biodiversiteetin vahvistamiseen¹⁵,
- ottaa huomioon 22. kesäkuuta 2022 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta (COM(2022)0304),
- ottaa huomioon 9. kesäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman vuoteen 2030 ulottuvasta EU:n biodiversiteettistrategiasta – Luonto takaisin osaksi elämäämme¹⁶,
- ottaa huomioon 16. syyskuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n tehtävästä maailman metsien suojelemisessa ja ennallistamisessa¹⁷,
- ottaa huomioon 15. syyskuuta 2022 antamansa päätöslauselman kuivuuden, maastopalojen ja muiden äärimmäisten sääilmiöiden seurauksista: EU:n toiminnan tehostaminen ilmastonmuutoksen torjunnan alalla¹⁸,
- ottaa huomioon 9. toukokuuta 2023 annetun maailman vesitilannetta koskevan YK:n kehitysraportin vesialan kumppanuuksista ja yhteistyöstä sekä 22.–24. maaliskuuta 2023 pidetyn YK:n vesikonferenssin, joka oli vuoden 1977 jälkeen ensimmäinen vesitilanteen tarkasteluun keskittynyt merkittävä konferenssi,
- ottaa huomioon 23. maaliskuuta 2023 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon naisten asemaa käsittelevän YK:n toimikunnan 66. istunnossa hyväksytyt päätelmät sukupuolten tasa-arvon saavuttamisesta ja kaikkien naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä ilmastonmuutoksen sekä ympäristö- ja katastrofiriskien vähentämispolitiikkojen ja -ohjelmien yhteydessä,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston 12. heinäkuuta 2019 antaman päätöslauselman 41/21 ihmisoikeuksista ja ilmastonmuutoksesta,
- ottaa huomioon 26. heinäkuuta 2022 annetun YK:n erityisraportoijan kertomuksen ”The promotion and protection of human rights in the context of climate change”, jossa tarkastellaan ihmisoikeuksien edistämistä ja suojelua ilmastonmuutoksen yhteydessä,
- ottaa huomioon alkuperäiskansojen oikeuksia käsittelevän erityisraportoijan 1. marraskuuta 2017 antaman kertomuksen ”The impacts of climate change and climate finance on indigenous peoples’ rights”, jossa tarkastellaan ilmastonmuutoksen ja

¹⁵ EUVL C 132, 14.4.2023, s. 106.

¹⁶ EUVL C 67, 8.2.2022, s. 25.

¹⁷ EUVL C 385, 22.9.2021, s. 10.

¹⁸ EUVL C 125, 5.4.2023, s. 135.

- ilmastorahoituksen vaikutuksia alkuperäiskansojen oikeuksiin, ja Stockholm+50-konferenssissa annetun julistuksen alkuperäiskansojen oikeuksista,
- ottaa huomioon 24. marraskuuta 2022 antamansa päätöslauselman Egyptin ihmisoikeustilanteesta¹⁹,
  - ottaa huomioon 17. syyskuuta 2021 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksien puolustajan Ahmed Mansoorin tapauksesta Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa²⁰,
  - ottaa huomioon 17. syyskuuta 2020 antamansa päätöslauselman vihreämpien kaupunkien eurooppalaisesta teemavuodesta 2022²¹,
  - ottaa huomioon neuvoston päätelmät ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) osapuolten 28. konferenssin (COP28) valmistelutoimista (Dubai 30. marraskuuta – 12. joulukuuta 2023)²²,
  - ottaa huomioon 15. helmikuuta 2023 annetun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 04/2023 ”Maailmanlaajuinen ilmastonmuutosliittouma + – Saavutukset jäivät alle tavoitteiden”,
  - ottaa huomioon 4. lokakuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät ilmastorahoituksesta YK:n ilmastonmuutoksen puitesopimuksen Sharm el-Sheikhissä 6.–18. marraskuuta 2022 pidettävää 27. osapuolikonferenssiä (COP27) silmällä pitäen,
  - ottaa huomioon kysymykset komissiolle ja neuvostolle YK:n ilmastokokouksesta 2023 Dubaissa, Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa (COP28) (O-0000/2023 – B9-0000/2023 ja O-0000/2023 – B9-0000/2023),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 136 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 2 kohdan,
  - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,
- A. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti on julistanut ilmasto- ja ympäristöhätätilan ja sitoutunut kiireellisesti toteuttamaan tarvittavat konkreettiset toimet tämän uhan torjumiseksi ja hillitsemiseksi ennen kuin on liian myöhäistä; ottaa huomioon, että biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen ja ilmastonmuutos ovat kytköksissä toisiinsa, pahentavat toisiaan ja ovat yhtä suuria uhkia elämälle maapallolla ja että niihin olisi siksi puututtava kiireellisesti yhdessä;
- B. ottaa huomioon, että Pariisin sopimus tuli voimaan 4. marraskuuta 2016; ottaa huomioon, että tähän mennessä sopimukseen on liittynyt EU ja 193 valtiota, joiden osuus maailmanlaajuisista päästöistä on yli 98 prosenttia;

---

¹⁹ EUVL C 167, 11.5.2023, s. 94.

²⁰ EUVL C 117, 11.3.2022, s. 109.

²¹ EUVL C 385, 22.9.2021, s. 167.

²² [Neuvoston päätelmät ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen \(UNFCCC\) osapuolten 28. konferenssin \(COP28\) valmistelutoimista \(Dubai 30. marraskuuta – 12. joulukuuta 2023\)](#)

- C. ottaa huomioon, että YK:n ympäristöohjelman vuoden 2022 päästökiluraportin mukaan ehdollisten kansallisesti määriteltyjen panosten täytäntöönpano nostaisi maapallon lämpötilaa 2,4 celsiusastetta vuosisadan loppuun mennessä; katsoo, että nykyiset politiikat eivät riitä täyttämään edes ehdottomia kansallisesti määriteltyjä panoksia ja että nykyisten politiikkojen jatkaminen nostaisi maapallon lämpötilaa 2,8 celsiusastetta;
- D. katsoo, että yhteinen edistyminen Pariisin sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamisessa on ollut riittämätöntä siitä lähtien, kun sopimus vuonna 2015 hyväksyttiin; ottaa huomioon, että kansallisesti määriteltyjen panosten vuoden 2022 yhteenvetoraportissa todetaan, että kasvihuonekaasupäästöjen maailmanlaajuisen kokonaistason arvioidaan olevan vuonna 2030 vain 0,3 prosenttia vuoden 2019 tasoa matalampi, kun otetaan huomioon kaikkien viimeisimpien kansallisesti määriteltyjen panosten täytäntöönpano; ottaa huomioon, että kuudennessa arviointiraportissa todetaan, että skenaarioissa, joissa lämpeneminen rajoitetaan 1,5 celsiusasteeseen (yli 50 prosentin todennäköisyys vuoteen 2100 mennessä), kasvihuonekaasupäästöjen on oltava 43 prosenttia vuoden 2019 tasoa matalammat vuoteen 2030 mennessä;
- E. katsoo, että maailmanlaajuinen tilannekatsaus, joka laaditaan ensimmäistä kertaa vuonna 2023, on keskeinen osa Pariisin sopimusta ja siitä saadaan kokonaiskuva sopimuksen täytäntöönpanon edistymisestä; toteaa, että maailmanlaajuisen tilannekatsauksen laatimisen tulosten olisi myöhemmin kannustettava osapuolia nostamaan ilmastotoimia koskevaa tavoitetasoaan ja edistämään ilmastotoimia;
- F. ottaa huomioon, että IPCC:n kuudennessa arviointiraportissa vahvistettiin, että ihmisen toiminnasta johtuvat kasvihuonekaasupäästöt ovat vuosina 2010–2019 nostaneet maapallon lämpötilaa keskimäärin 1,1 celsiusastetta esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna; ottaa huomioon, että Maailman ilmatieteellisen järjestön mukaan tilanne on nyt se, että 66 prosentin todennäköisyydellä 1,5 celsiusasteen raja ylittyy väliaikaisesti jo kaudella 2023–2027²³; ottaa huomioon, että Maailman ilmatieteellisen järjestön mukaan arktisen alueen lämpeneminen on suhteettoman suurta²⁴ ja että uudet tutkimukset osoittavat, että arktinen alue voisi olla kesäisin jäätön jo 2030-luvulla; ottaa huomioon, että ilmastoon liittyvien terveyteen, toimeentuloon, elintarviketurvaan, vesihuoltoon, ihmisten turvallisuuteen ja talouskasvuun kohdistuvien riskien arvioidaan lisääntyvän, kun ilmasto lämpenee 1,5 celsiusastetta esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna, ja olevan paljon suurempia, kun ilmasto lämpenee kaksi celsiusastetta²⁵;
- G. toteaa, että metaani on aiheuttanut noin 30 prosenttia maapallon lämpötilan noususta teollisen vallankumouksen jälkeen ja että metaanipäästöjen nopea ja jatkuva vähentäminen on keskeisen tärkeää lyhyen aikavälin lämpenemisen rajoittamiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi²⁶; toteaa, että IPCC:n kuudennen arviointiraportin mukaan ilmaston lämpenemisen rajoittaminen alle 1,5 celsiusasteeseen edellyttää ihmisen toiminnasta aiheutuvien metaanipäästöjen huomattavaa vähentämistä vuoteen 2030

---

²³ [IPCC 6th Assessment Report – Climate Change 2023](#).

²⁴ [WMO update May 2023](#).

²⁵ [IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5 °C](#).

²⁶ IEA, [Global Methane Tracker 2022 – Methane and climate change](#).

mennessä²⁷; ottaa huomioon, että metaani on voimakas kasvihuonekaasu, jonka ilmastovaikutus on 28 kertaa hiilidioksidia suurempi sadan vuoden ajanjaksolla ja 80 kertaa suurempi 20 vuoden ajanjaksolla; ottaa huomioon, että YK:n ympäristöohjelman päästökuiluraportin mukaan metaani- ja typpioksidipäästöt pysyivät tasaisina vuosina 2019–2021 ja fluorattujen kaasujen lisääntyminen jatkui; katsoo, että toimien tehostaminen metaanipäästöjen vähentämiseksi on yksi kustannustehokkaimmista toimenpiteistä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi lyhyellä aikavälillä²⁸; ottaa huomioon, että maatalous- ja karjankasvatusala tuottaa vuosittain 145 miljoonaa tonnia metaania, mikä tekee siitä metaanipäästöjen kannalta suurimman ja merkittävimmän alan; ottaa huomioon, että maatalouden metaanipäästöt johtuvat pääasiassa karjan määrän kasvusta; ottaa huomioon, että lannan ja suolistokäymisen aiheuttamat karjan päästöt muodostavat noin 32 prosenttia kaikista ihmisen toiminnasta aiheutuvista metaanipäästöistä;

- H. ottaa huomioon, että IPCC:n kuudennen arviointiraportin päätelmissä varoitetaan, että ilmastomuutoksen vaikutukset tuntuvat jo ja yhä enemmän kaikkien maatalous- ja kalastusalojen tuottavuudessa, pahentavat veden niukkuutta ja uhkaavat elintarviketurvaa, ravitsemusta ja elinkeinoja; ottaa huomioon, että maailmanlaajuisten elintarvikejärjestelmien osuus maailman päästöistä on 31 prosenttia; ottaa huomioon, että viljanviljelyssä käytetään koko maailmassa vuosittain yli sata miljoonaa tonnia synteettistä lannoitetta²⁹; ottaa huomioon, että suurin osa synteettisten typpilannoitteiden päästöistä syntyy sen jälkeen, kun lannoitteet on levitetty maaperään ja päästöt vapautuvat ilmakehään typpioksiduulina (N₂O) – pysyvästä kasvihuonekaasuna, jonka ilmaston lämmityspotentiaali on 265 kertaa hiilidioksidia suurempi sadan vuoden aikana; ottaa huomioon, että synteettisen typpilannoitteen toimitusketju aiheutti arviolta 2,1 prosenttia maailmanlaajuisista kasvihuonekaasupäästöistä³⁰;
- I. ottaa huomioon, että 24. lokakuuta 2022 antamissaan päätelmissä neuvosto totesi, että se on valmis mahdollisimman pian 55-valmiuspaketin keskeisiä osa-alueita koskevien neuvottelujen loppuunsaattamisen jälkeen saattamaan tarvittaessa ajan tasalle EU:n ja sen jäsenvaltioiden kansallisesti määritellyt panokset;
- J. ottaa huomioon, että UNFCCC:n ensimmäisessä raportissa osapuolina olevien kehitysmaiden tarpeiden määrittämisestä todetaan, että osapuolina olevien kehitysmaiden toimittamat kansalliset raportit osoittavat, että niiden yleissopimuksen ja Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien tarpeiden täyttämistä aiheutuvat kustannukset ovat kumulatiivisesti 5,8–5,9 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria vuoteen 2030 asti, mistä 502 miljardia Yhdysvaltain dollaria on määritelty kustannuksiksi, jotka vastaavat niiden kansainvälisiä rahoituslähteitä edellyttäviä tarpeita³¹; ottaa huomioon, että fossiilisten polttoaineiden julkiset ja yksityiset rahoitusvirrat ovat edelleen

²⁷ IPCC:n 6. arviointiraportti [Climate Change 2023 – Synthesis Report](#).

²⁸ YK:n ympäristöohjelman 6. toukokuuta 2021 annettu maailmanlaajuinen metaanipäästöjen arviointiraportti ”Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions”.

²⁹ YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö, ”[World fertilizer trends and outlook to 2022](#)”, 2019.

³⁰ Menegat, S. ym., ‘Greenhouse gas emissions from global production and use of nitrogen synthetic fertilisers in agriculture’, Scientific Reports, 2022.

³¹ UNFCCC, [First report on the determination of the needs of developing country Parties related to implementing the Convention and the Paris Agreement \(NDR\)](#), 2019.

suuremmat kuin ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen rahoitusvirrat³²;

- K. ottaa huomioon, että Pariisin sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaan unionin päivitetyn kansallisesti määritellyn panoksen on vastattava osapuolen korkeinta mahdollista tavoitetasoa, ottaen huomioon osapuolen yhteinen mutta eriytynyt vastuu sekä omat valmiudet;
- L. ottaa huomioon, että ilmasto- ja biodiversiteetikriisit ovat kytköksissä toisiinsa ja pahentavat toisiaan ja että niihin olisi siksi puututtava kiireellisesti yhdessä;
- M. ottaa huomioon, että Pariisin sopimuksen johdanto-osassa todetaan, ”että on tärkeää varmistaa kaikkien ekosysteemien, myös valtamerien ekosysteemien, toimintakyvyn säilyminen”; ottaa huomioon, että biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja koskevassa IPBES-foorumin raportissa³³ korostetaan, että luonnon kestävä käyttö on ratkaisevaa, jotta voidaan sopeutua ilmastojärjestelmään kohdistuviin ihmisen toiminnan aiheuttamiin vaarallisiin häiriöihin ja hillitä niitä;
- N. ottaa huomioon, että maaperä on maapallon suurin hiilivaranto; katsoo, että maaperän terveyden varmistaminen vahvistaa selviytymiskykyä ja vähentää ilmastonmuutokseen liittyvää haavoittuvuutta; ottaa huomioon, että maailmanlaajuisesti menetetään 500 000 hehtaaria turvemaata vuodessa, kun taas jo ojitetut ja huonontuneet turvemaat tuottavat noin neljä prosenttia ihmisen aiheuttamista vuotuisista maailmanlaajuisista päästöistä³⁴; ottaa huomioon, että vaikka turvemaat kattavat vain 3–4 prosenttia maailman maapinta-alasta, ne varastoivat lähes kolmanneksen maailman maaperän hiilestä – yli kaksi kertaa enemmän kuin maailman kaikki metsät yhteensä;
- O. ottaa huomioon, että YK:n ympäristöohjelma uusimmassa sopeutumiseroja koskevassa raportissa korostetaan, että maailmanlaajuiset pyrkimykset sopeutumisen suunnitteluun, rahoitukseen ja täytäntöönpanoon eivät pysy kasvavien ilmatoriskien vauhdissa; katsoo, että Glasgow – Sharm el-Sheihin työohjelmaa, joka koskee maailmanlaajuisista sopeutumistavoitetta ja maailmanlaajuisista tilannekatsausta, olisi hyödynnettävä kaikkien osapuolten mahdollisuutena toimia kyseisen raportin päätelmien sekä IPCC:n työryhmän II kuudennen arviointiraportin päätelmien mukaisesti;
- P. ottaa huomioon, että terveyden ja ympäristö- ja ilmastokriisien on tieteellisesti todistettu olevan kytköksissä toisiinsa; ottaa huomioon, että ilmaston ja terveyden eurooppalainen seurantakeskus on havainnut vakavia terveysvaikutuksia, jotka johtuvat kuumuudesta, maastopaloista, tulvista, vektorivälitteisistä taudeista, vesi- ja elintarvikeperäisistä taudeista, saastumisesta, ilman saastumisesta, UV-säteilystä, aeroallergeeneista ja alailmakehän otsonista, sekä mielenterveysvaikutuksia ja työturvallisuus- ja terveysvaikutuksia; ottaa huomioon, että äärimmäiset sääilmiöt, luontokato, maaperän huonontuminen ja vesipula pakottavat ihmisiä siirtymään kotiseuduiltaan ja vaikuttavat

---

³² IPCC:n 6. arviointiraporttia käsittelevä työryhmä 3 [Climate Change 2022](#), yhteenvetoraportti päätöksentekijöille, 2022.

³³ IPBES, [The global assessment report on biodiversity and ecosystem services](#), 2019.

³⁴ YK:n ympäristöohjelman lehdistötiedote, ”[Global assessment reveals huge potential of peatlands as a climate solution](#)”, 17. 11.2022.

dramaattisesti ihmisten terveyteen ja kykyyn käyttää täysimittaisesti ihmisoikeuksiaan;

- Q. ottaa huomioon, että maailman vesitilannetta koskevassa YK:n kehitysraportissa (2023) varoitetaan maailmanlaajuisesta vesikriisistä siihen liittyvine välittömine riskeineen; ottaa huomioon, että yli 90 prosenttia katastrofeista liittyy veteen ja että ilmastomuutoksen vaikutukset ilmenevät voimakkaimmin vesialan välityksellä³⁵; ottaa huomioon, että Pariisin sopimuksen osapuolet tunnustavat, että on ensisijaisen tärkeää varmistaa elintarviketurva ja lopettaa nälkä;
- R. ottaa huomioon, että veden niukkuus on yleistymässä fyysisten vesistressien paikallisen vaikutuksen ja makean veden pilaantumisen kiihtymisen ja leviämisen seurauksena; ottaa huomioon, että matalan tulotason, keskitulotason ja korkean tulotason maissa on kaikissa merkkejä veden laatuun liittyvistä riskeistä³⁶; katsoo, että veden tarjoamat useat ekosysteemipalvelut olisi varmistettava muun muassa vesisuunnittelun avulla ja investoimalla vesiin liittyviin innovaatioihin, kuten energia- ja vesitehokkuuteen, vesiälykkään yhteiskunnan periaatteiden mukaisesti;
- S. ottaa huomioon, että luonnonkatastrofeista kärsi vuosina 1980–2020 EU:ssa lähes 50 miljoonaa ihmistä ja että ne aiheuttivat tuona aikana vuosittain keskimäärin 12 miljardin euron suuruiset taloudelliset tappiot³⁷; ottaa huomioon, että nämä tappiot jakautuvat epätasaisesti; ottaa huomioon, että Copernicuksen ilmastomuutosta koskevat palvelut ovat havainneet, että vuosi 2022 oli äärimmäisten ilmiöiden vuosi, jolloin rikottiin monia lämpöennätyksiä, ja että kesä 2022 oli Euroopassa mittaushistorian kuumin; ottaa huomioon, että veden niukkuus, tulvat ja kuivuus ovat keskeisiä riskejä myös Euroopassa; katsoo, että EU:n muihin alueisiin ja muuhun kehittyneeseen maailmaan verrattuna syrjäisimmät alueet ja saaret ovat niiden alueiden joukossa, jotka kärsivät eniten erityisesti ilmastomuutoksen vaikutuksista ja myös kestävä kehityksen kannalta;
- T. ottaa huomioon, että vaikka valtamerillä on ilmastokriisin yhteydessä ainutlaatuinen ja elintärkeä rooli ilmaston säätelijänä – koska ne kattavat 71 prosenttia maapallon pinta-alasta, tuottavat puolet hapestamme ja sitovat kolmanneksen hiilidioksidipäästöistä ja 90 prosenttia ilmastojärjestelmän ylimääräisestä lämmöstä³⁸ – merten biologinen monimuotoisuus on vakavasti uhattuna IPBES:n ja IPCC:n mukaan; ottaa huomioon, että valtamerien lämpeneminen vaikuttaa rannikkoekosysteemeihin ja johtaa merten helleaaltojen voimistumiseen, happamoitumiseen, happikatoon, meriveden tunkeutumiseen makeaan veteen ja merenpinnan nousuun³⁹; ottaa huomioon, että Euroopan ympäristökeskus on varoittanut Euroopan meriympäristön heikkenevästä nykytilasta ja tarpeesta ennallistaa nopeasti meriekosysteemit rajoittamalla ihmisen toiminnan vaikutusta meriympäristöön; ottaa huomioon, että ilmastomuutos ja saastuminen heikentävät ja uhkaavat vakavasti merten herkkiä alueita, kuten koralliriuttoja, mangrovemetsiä ja meriheinäpohjia;

---

³⁵ YK:n lehdistötiedote: [‘Historic UN conference marks watershed moment to tackle global water crisis and ensure water-secure future’](#), 23. maaliskuuta 2023.

³⁶ [The United Nations World Water Development Report 2023: partnerships and cooperation for water](#).

³⁷ Katsaus luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien riskistä Euroopan unionissa. Vuoden 2020 painos.

³⁸ UN Climate Action, ”The ocean – the world’s greatest ally against climate change”.

³⁹ IPCC, [Special report on the ocean and cryosphere in a changing climate](#), 2019.

- U. ottaa huomioon, että Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelman mukaan muovisaasteet muuttavat elinympäristöjä ja luonnollisia prosesseja, vähentävät ekosysteemien kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen ja vaikuttavat suoraan miljoonien ihmisten toimeentuloon; ottaa huomioon, että maailmanlaajuisen muovialan osuus maailmanlaajuisesta öljynkulutuksesta on kuusi prosenttia ja sen odotetaan saavuttavan 20 prosenttia vuoteen 2050 mennessä⁴⁰; ottaa huomioon, että öljyn erottamiseen ja tislaukseen ja muovin tuotantoon tarvitaan energiaintensiivisiä prosesseja; ottaa huomioon, että poisheitetystä muovijätteestä aiheutuu kasvihuonekaasupäästöjä, kun se altistuu auringon säteilylle ilmassa ja vedessä, ja että se haittaa myös valtameren kykyä sitoa hiiltä; ottaa huomioon, että maailmanlaajuisen muovipäästöjen arvioidaan kaksinkertaistuvan 44 miljoonaan tonniin vuodessa ja että ilman kunnianhimoisia uusia toimintapolitiikkoja maailmanlaajuinen muovin kulutus kasvaa 460 miljoonasta tonnista vuonna 2019 1 231 miljoonaan tonniin vuonna 2060⁴¹;
- V. ottaa huomioon, että energiakriisi on nostanut huomion kohteeksi energiaturvallisuuden sekä tarpeen vähentää energian kysyntää ja monipuolistaa energiajärjestelmää; ottaa huomioon, että Venäjän sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan on vahvistanut entisestään tarvetta muuttaa maailmanlaajuisia energiajärjestelmää nopeasti;
- W. ottaa huomioon, että Glasgow'n ilmastosopimuksessa ja Sharm el-Sheihin täytäntöönpanosuunnitelmassa tunnustetaan muiden kuin osapuolina olevien sidosryhmien merkittävä rooli Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamisessa;
- X. ottaa huomioon, että ilmastonmuutosta käsittelevä eurooppalainen tieteellinen neuvottelukunta suosittelee EU:n päästöjen vähentämistä 90–95 prosenttia vuoteen 2040 mennessä vuoteen 1990 verrattuna ja jäljellä olevaa 11–14 miljardin tonnin hiilidioksidiekvivalentin suuruista kasvihuonekaasubudjettia vuosiksi 2030–2050 tieteellisen arvioinnin perusteella ilmatoriskien hillitsemiseksi ja kestäväen tulevaisuuden varmistamiseksi;
- Y. ottaa huomioon, että valtiovallasta riippumattomien toimijoiden ilmastoneutraaliussitoumuksia käsittelevän YK:n korkean tason asiantuntijaryhmän hiljattain laatimassa raportissa suositellaan valtiovallasta riippumattomien ilmastotoimien avoimuuden ja raportoinnin parantamista;
- Z. ottaa huomioon, että päästöjen, jotka aiheutuvat maailman väestön rikkaimman yhden prosentin kulutuksesta henkeä kohden, odotetaan olevan vuonna 2030 edelleen 30 kertaa suuremmat kuin koko maailman päästöt henkeä kohden, kun taas maailman väestön köyhimmän puoliskon päästöjäljien odotetaan jäävän moninkertaisesti alle kyseisen tason⁴²; ottaa huomioon, että maailman 46 vähiten kehittyneitä maata, joissa asuu noin 1,1 miljardia ihmistä, ovat tuottaneet hiilidioksidipäästöjä minimaalisesti; ottaa kuitenkin huomioon, että 69 prosenttia ilmastoon liittyvien katastrofien koko maailmassa aiheuttamista kuolemista on tapahtunut vähiten kehittyneissä maissa 50 viime vuoden aikana⁴³; ottaa huomioon, että vuoteen 2050 mennessä ilmastonmuutos saattaa pakottaa jopa 216 miljoonaa ihmistä siirtymään maan sisäisesti Afrikan,

⁴⁰ Maailman talousfoorumi, ”[The New Plastics Economy – Rethinking the future of plastics](#)”, tammikuu 2016.

⁴¹ OECD, ”Global plastic waste set to almost triple by 2060”, kesäkuu 2022.

⁴² Euroopan ympäristöpolitiikan instituutti (IEEP) ja Oxfam, ”[Carbon Inequality in 2030](#)”, marraskuu 2021.

⁴³ YK:n kauppaja- ja kehityskonferenssi (UNCTAD), [Least Developed Countries Report 2022](#).

Latinalaisen Amerikan, Aasian sekä Tyynenmeren ja Itä-Euroopan alueilla⁴⁴;

- AA. ottaa huomioon, että ilmastokriisin ja siihen liittyvien menetysten ja vahinkojen haitalliset vaikutukset kohdistuvat suhteettomasti haavoittuvassa asemassa oleviin ja marginalisoituneisiin ihmisiin;

COP28 Dubaissa ja ensimmäinen maailmanlaajuinen tilannekatsaus

1. palauttaa mieliin IPCC:n kuudennen arviointiraportin päätelmät, joiden mukaan ilmaston lämpenemisen rajoittaminen 1,5 celsiusasteeseen tai alle kahteenkin celsiusasteeseen edellyttää nopeita, perusteellisia ja jatkuvia hillintätoimia; korostaa, että ilmaston lämpenemisen rajoittaminen 1,5 celsiusasteeseen edellyttää, että maailmanlaajuisia kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 43 prosenttia verrattuna vuoden 2019 tasoon tällä kriittisellä vuosikymmenellä ennen vuotta 2030; vaatii kansainvälistä yhteisöä toteuttamaan yhdessä toimia tämän tavoitteen saavuttamiseksi ja kehottaa kehittyneitä maita ja merkittäviä päästöjen aiheuttajia näyttämään esimerkkiä; vahvistaa Glasgow'n ilmastosopimuksessa tehdyt sitoumukset ja ilmaisee huolestumisensa siitä, että ilmastonmuutoksen hillitsemisen tehostamisessa on edistytty vain vähän, myös COP27-konferenssin ja Bonnissa kesäkuussa 2023 pidetyn konferenssien välisen kokouksen aikana;
2. toteaa, että IPCC:n kuudennessa arviointiraportissa vahvistettiin, että ihmisen toiminnasta johtuvat kasvihuonekaasupäästöt ovat nostaneet maapallon lämpötilaa 1,1 celsiusastetta esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna; ilmaisee huolensa YK:n ympäristöohjelman vuoden 2022 päästökuiluraportin havainnoista ja erityisesti siitä, että vaikka ehdollisten kansallisesti määriteltyjen panosten täytäntöönpano nostaisi maapallon lämpötilaa 2,4 celsiusastetta vuosisadan loppuun mennessä, nykyiset politiikat eivät riitä täyttämään edes ehdottomia kansallisesti määriteltyjä panoksia ja nykyisten politiikkojen jatkaminen nostaisi maapallon lämpötilaa 2,8 celsiusastetta; pitää huolestuttavana, että päästöt kasvavat edelleen ja päästökuilu levenee, ja painottaa, että viivyttely ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi toteutettavien tehokkaiden toimenpiteiden täytäntöönpanossa lisää ilmatoriskejä, ja toteaa, että tämän vuoksi menetykset ja vahingot lisääntyvät;
3. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käyttämään kaikkia diplomaattisia kanavia ennen konferenssia, jotta kaikki osapuolet saadaan mukaan laajentamaan lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin ilmastotavoitteitaan ja niitä tukevia politiikkojaan ja nostamaan kansallisesti määriteltyjen panostensa tavoitetasoa, jotta voidaan jatkaa toimenpiteitä lämpötilan nousun rajoittamiseksi 1,5 celsiusasteeseen Glasgow'n ilmastosopimuksen mukaisesti;
4. korostaa, että ilmastotoimia on nopeutettava Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi niin, että varmistetaan oikeudenmukainen siirtymä, jossa ketään ei jätetä jälkeen; kehottaa käsittelemään COP28-konferenssissa sitä, että tarvitaan systeeminen muutos uudeksi talousmalliksi, jolla varmistetaan kaikkien hyvinvointi maapallon resurssien rajoissa;
5. korostaa, että maailmanlaajuisiin tilannekatsauksiin liittyvä prosessi on keskeinen osa

⁴⁴ Open Knowledge Repository beta, [Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration](#), 2021.

Pariisin sopimusta ja että ensimmäinen maailmanlaajuinen tilannekatsaus on keskeinen hetki vahvistettaessa ilmastotoimien ja tuen yhteisiä päämääriä; odottaa kaikkien osapuolten sitoutuvan täysin maailmanlaajuiseen tilannekatsaukseen, jotta voidaan vahvistaa sitoumuksia Pariisin sopimuksen mukaisesti ja sovittaa tavoite yhteen niiden konkreettisten toimenpiteiden täytäntöönpanon nopeuttamisen kanssa, joilla saadaan aikaan tehokas siirtymä ja varmistetaan ilmastoneutraali, ilmastomuutoksen kestävä ja oikeudenmukainen tulevaisuus;

6. muistuttaa, että maailmanlaajuisen tilannekatsauksen olisi perustuttava tieteeseen ja sen ohjenuorana olisi pidettävä tasapuolisuuden periaatetta sekä periaatetta yhteisistä mutta eriytetyistä vastuista ja niitä vastaavista valmiuksista; toteaa, että maailmanlaajuisessa tilannekatsauksessa olisi tarkasteltava uudelleen ilmastotoimia ja otettava samalla huomioon myös ihmisoikeudet, sukupuolten tasa-arvo ja sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus; kehottaa UNFCCC:n osapuolia sisällyttämään ihmisoikeuslottuvuuden kansallisesti määriteltyihin panoksiinsa;
7. kannattaa uusiutuvan energian kolminkertaistamista ja energiatehokkuuden kaksinkertaistamista vuoteen 2030 mennessä koskevaa maailmanlaajuista tavoitetta COP28-kokouksessa sekä konkreettista vaiheittaista luopumista fossiilisista polttoaineista mahdollisimman pian, jotta mahdollisuus pysymiseen 1,5 celsiusasteessa voidaan säilyttää, myös keskeyttämällä kaikki uudet investoinnit fossiilisten polttoaineiden tuotantoon; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita omaksumaan tältä osin ennakoivan ja rakentavan roolin; kehottaa jälleen komissiota, jäsenvaltioita ja muita osapuolia kehittämään fossiilisten polttoaineiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen; korostaa, että ympäristösiirtymä olisi toteutettava mahdollisimman pienin ympäristökustannuksin ja että synergioita uusiutuvan energian ja luonnon ennallistamisen välillä olisi maksimoitava;
8. kehottaa kaikkia UNFCCC:n sopimuspuolia lisäämään kansallisesti määriteltyjä panoksiaan ensimmäisessä maailmanlaajuisessa tilannekatsauksessa arvioitujen ja IPCC:n ja UNEPin määrittämien päästökulujen kuromiseksi kiireellisesti umpeen ja korjaamaan kaikki täytäntöönpanoon liittyvät puutteet vahvistamalla ja parantamalla hillitsemispolitiikan täytäntöönpanoa kaikkien asiaankuuluvien sitoumusten saavuttamiseksi; korostaa, että kaikilla merkittävillä päästöjen aiheuttajilla ja G20-mailla on erityinen vastuu toimien johtamisesta; kannustaa kaikkia osapuolia, myös EU:ta, tiedottamaan COP26-konferenssin yhteisistä määräajoista tekemän päätöksen perusteella vuonna 2025 vuoden 2035 kansallisesti määritellystä panoksesta;
9. painottaa, että maailmanlaajuisen tilannekatsauksen tuotoksissa ja niihin liittyvissä COP28-konferenssin päätöksissä on ehdotettava konkreettisia, toteutettavissa olevia ja erityisiä prosesseja Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi; katsoo, että tällaisiin prosesseihin olisi kuuluttava kansallisesti määritellyn panoksen vuotuisen yhteenvetoraportin jatkaminen tavoitekuilun korjaamisessa saavutetun edistyksen arvioimiseksi sekä UNFCCC:n vuotuiset kertomukset alakohtaisten tavoitteiden ja tähän mennessä annettujen sitoumusten toteuttamisessa edistymisestä; korostaa, että tällaisten prosessien olisi johdettava konkreettisiin tieteeseen perustuviin politiikkoihin ja suunnitelmiin;
10. kehottaa kaikkia osapuolia varmistamaan Pariisin sopimuksen 6 artiklan mukaisia

yhteistyömekanismeja koskevat vankat säännöt ja kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita puolustamaan tiukasti parhaaseen käytettävissä olevaan tutkimustietoon perustuvaa ilmastoalan tinkimätöntä lahjomattomuutta neuvotteluissa, joita käydään vielä ratkaisemattomista kysymyksistä, kuten poistumien roolista, jotta varmistetaan, että sääntöjen avulla saavutetaan todellisia päästövähennyksiä ja täysi avoimuus;

11. katsoo, että unionin ja jäsenvaltioiden ei pitäisi hyväksyä tulosta, jossa kannustetaan fossiilisten polttoaineiden päästöjä vähentävien teknologioiden käyttöä energia-alalla, tai oikeudenmukaista energiakäännettä koskevaa ponnetonta kantaa;

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

12. korostaa, että sopeutumistoimia on tehostettava EU:ssa ja maailmanlaajuisesti; toteaa jälleen, että lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin sopeutumistoimet ovat kaikkien osapuolten kannalta välttämättömiä, jotta voidaan minimoida ilmastonmuutoksen ja luontokadon haitalliset vaikutukset, ja painottaa kehitysmaiden, etenkin vähiten kehittyneiden maiden ja pienten kehittyvien saarivaltioiden, erityistä haavoittuvuutta; kehottaa niitä maita, jotka eivät ole toimittaneet sopeutumista koskevia tiedonantoja tai kansallisia sopeutumissuunnitelmia, tekemään niin viipymättä; kehottaa kaikkia osapuolia päivittämään kansallisesti määritellyt panoksensa ennen COP28-konferenssia ja sisällyttämään niihin vankan sopeutumiskomponentin sekä erityisiä sopeutumistoimenpiteitä ja niihin liittyviä määrällisiä tavoitteita;
13. kehottaa kaikkia osapuolia vahvistamaan COP28-konferenssissa sellaisen uskottavan, vankan ja toteuttamiskelpoisen sopeutumiskehyksen, jonka avulla voidaan parantaa sopeutumisvalmiuksia, vahvistaa selviytymiskykyä ja vähentää ilmastonmuutokseen liittyvää haavoittuvuutta, painottaen erityisesti vettä, vesiekosysteemejä ja vesipalveluja; korostaa, että on tärkeää asettaa maailmanlaajuinen sopeutumistavoite ja että kaikkien osapuolten on tärkeää tehostaa sopeutumistoimia; kehottaa kaikkia osapuolia sisällyttämään maailmanlaajuisia sopeutumistavoitetta koskevan pysyvän kohdan Pariisin sopimuksen ja sen avustavien toimielinten kokouksena toimivan osapuolten konferenssin esityslistalle; korostaa, että on tehostettava toimia maailmanlaajuisen sopeutumistavoitteen muuntamiseksi mitattavissa oleviksi tuloksiksi, joista pitäisi muun muassa saada kattava käsitys ilmasto- ja katastrofiriskeistä ja niihin liittyvistä sopeutumistarpeista ja -kustannuksista useilla tasoilla, lisättävä johdonmukaisten ja vertailukelpoisten tietojen saatavuutta, määritettävä ja tehostettava täytäntöönpanokeinojen, muun muassa rahoitus- ja teknologiatuen, tarjontaa ja saatavuutta ja laadittava yhteinen joukko määrällisiä ja laadullisia mittareita, menetelmiä ja lähestymistapoja, joilla seurataan edistymistä tavoitteen saavuttamisessa ajan mittaan; korostaa yhteisölähtöisten lähestymistapojen merkitystä sopeutumisessa; kehottaa vihreää ilmatorahastoa, maailman ympäristörahastoa, sopeutumisrahastoa ja kestävien vaikutusten rahastoa kehittämään parempia strategioita ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevia ratkaisuja ajavien paikallistason toimijoiden tavoittamiseksi;
14. toteaa, että hillintätoimia varten myönnettävä taloudellinen tuki on edelleen suurempi kuin sopeutumistoimia varten myönnettävä tuki; huomauttaa, että vuonna 2019 hillitsemiseen osoitettiin kaksi kolmasosaa kehittyneiden maiden tarjoamasta ja liikkeelle saamasta ilmatorahoituksesta (50,8 miljardia Yhdysvaltain dollaria), kun taas sopeutumisrahoituksen määrä oli vain 20,1 miljardia Yhdysvaltain dollaria ja

monialaisen hillitsemis- ja sopeutumisrahoituksen määrä 8,7 miljardia Yhdysvaltain dollaria⁴⁵; kehottaa kaikkia osapuolia laajentamaan sitoumuksiaan ja esittämään lopullisen etenemissuunnitelman, joka koskee yhteistä tavoitetta, jonka mukaan sopeutumisrahoitus on kaksinkertaistettava vuoteen 2025 mennessä vuoden 2019 tasoihin perustuen hillitsemis- ja sopeutumisrahoituksen välisen tasapainon saavuttamiseksi, ja kehottaa lisäämään osallistumista vähiten kehittyneiden maiden rahastoon ja ilmastomuutoksen erityisrahastoon; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan konkreettisia tapoja lisätä sopeutumisrahoitustaan vuoteen 2025 mennessä, myös EU:n talousarvion kautta;

15. muistuttaa, että EU:n ilmastolainsäädännön mukaisesti jäsenvaltioiden on varmistettava jatkuva edistyminen sopeutumiskyvyn parantamisessa, selviytymiskyvyn vahvistamisessa ja ilmastomuutokselle altistumisen vähentämisessä Pariisin sopimuksen 7 artiklan mukaisesti: kehottaa jälleen komissiota laatimaan kattavan EU:n laajuisen ilmastoriskien arvioinnin ilmastomuutoksen sietokyvyn ja siihen varautumisen käsittelemiseksi Euroopassa; kehottaa jälleen komissiota ehdottamaan kattavaa, kunnianhimoista ja oikeudellisesti sitovaa eurooppalaista ilmastomuutokseen sopeutumista koskevaa kehystä, jossa on asianmukaiset lainsäädäntövälineet ja jossa painotetaan erityisesti haavoittuvimpia alueita; korostaa EU:n uuden sopeutumisstrategian, sen ja EU:n biodiversiteettistrategian välisten kytkösten sekä eurooppalaiseen ilmastolakiin perustuvan sopeutumista koskevan uuden sääntelykehityksen merkitystä ja toistaa kehoituksensa panna ne sekä niiden kansainväliset osiot kunnianhimoisesti täytäntöön;
16. korostaa, että varhaisvaroitusjärjestelmät ovat ratkaisevan tärkeitä tehokkaan sopeutumisen kannalta mutta vain alle puolessa Maailman ilmatieteellisen järjestön jäsenmaista on käytössä tällaisia järjestelmiä; kannattaa Maailman ilmatieteellisen järjestön ehdotusta varmistaa, että varhaisvaroitusjärjestelmät tavoittavat kaikki seuraavien viiden vuoden aikana; kehottaa panemaan pikaisesti täytäntöön tämän varhaisvaroituspalveluja koskevan aloitteen, jonka tavoitteena on pelastaa monia ihmishenkiä mahdollisimman pian;

Menetykset ja vahingot

17. kehottaa kaikkia osapuolia pyrkimään COP28-konferenssissa saattamaan menetyksiä ja vahinkoja koskevan rahaston toimintavalmiuteen sellaisen uuden, täydentävän, riittävän ja ennakoitavissa olevan rahoituksen varmistamiseksi, jolla pyritään ehkäisemään, minimoimaan ja käsittelemään ilmastomuutoksen haitallisiin vaikutuksiin liittyviä menetyksiä ja vahinkoja; on painokkaasti sitä mieltä, että menetyksiä ja vahinkoja koskevassa rahoituksessa olisi asetettava etusijalle avustukset ja sen olisi täydennettävä humanitaarista apua ja oltava siitä erillistä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita yhdessä muiden merkittävien päästöjen aiheuttajien kanssa olemaan valmiita osallistumaan oikeudenmukaisella osuudella menetyksiä ja vahinkoja koskevaan rahastoon maailmanlaajuisen ilmasto-oikeudenmukaisuuden varmistamiseksi tekemällä merkittäviä monivuotisia sitoumuksia COP28-konferenssissa tai sen yhteydessä;
18. huomauttaa, että menetyksiä ja vahinkoja koskevassa Pariisin sopimuksen 8 artiklassa todetaan, että osapuolten olisi käsiteltävä ilmastomuutoksen haittavaikutuksiin liittyviä

---

⁴⁵ OECD, ”[Climate Finance Provided and Mobilised: Aggregate Trends Updated with 2019 Data](#)”, 2019.

menetyksiä ja vahinkoja yhteistoiminnan pohjalta; kehottaa määrittelemään selkeästi menetykset ja vahingot sekä laatimaan tutkimukseen ja yhteisöjen tarpeisiin perustuvan menettelyn niiden arviointia varten; kehottaa pyrkimään COP28-konferenssissa tulokseen, jossa annetaan selkeitä suosituksia uudesta rahastorakenteesta sekä hallinto- ja rahoitusjärjestelyistä; kehottaa kaikkia osapuolia varmistamaan kansalaisyhteiskunnan ja eniten kärsineiden yhteisöjen mielekkään osallistumisen menetyksiä ja vahinkoja koskevan rahaston hallinnointivälineeseen; painottaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeinen rooli niiden väestön ja alueiden tarpeisiin, riskeihin ja uhkiin perustuvien toimenpiteiden määrittämisessä, arvioinnissa ja muokkaamisessa; korostaa, että menetysten ja vahinkojen rahoituksen hajautetulla toimittamisella paikallishallinnon kautta voidaan taata, että rahoitusta on saatavilla paikallistasolla häiriötilanteissa, investointeja suunnataan vastaamaan paikallisia olosuhteita ja investointeja kanavoidaan tehokkaammin kansalaisten painopisteisiin;

19. korostaa, että ilmastonmuutoksen aiheuttamiin maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi koko maailmassa tarvitaan nopeasti enemmän sekä julkisia että yksityisiä investointeja ja ilmastorahoitusvirtoja; painottaa, että tällaisen rahoituksen on oltava helposti kaikkien maiden, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden ja pienten kehittyvien saarivaltioiden, saatavilla mahdollisuuksien mukaan suoraa pääsyä koskevien menettelyjen avulla; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toimimaan edelleen sillanrakentajina kehittyneiden maiden, kehitysmaiden ja vähiten kehittyneiden maiden välillä ja pyrkimään tehostamaan korkean tavoitetasoisen ryhmän työtä sekä hillitsemis- ja sopeutumisrahoituksen että menetyksiä ja vahinkoja koskevan rahoitusvälineen käyttöön ottamisen osalta;
20. kehottaa menetyksiä ja vahinkoja käsittelevää siirtymäkomiteaa varmistamaan, että menetyksiä ja vahinkoja koskeva rahasto on sukupuolinäkökulman huomioon ottava ja muutosvoimainen, että sitä ohjaavat eniten kärsineiden tarpeet ja että sillä vastataan naisten kärsimisiin erityisiin menetyksiin; katsoo, että naisten olisi oltava keskeisesti mukana uuden rahaston suunnittelussa ja hallinnoinnissa sekä siitä tehtävissä maksuissa;
21. kehottaa jälleen varmistamaan, että menetykset ja vahingot otetaan tulevien COP-konferenssien asialistan pysyväksi kohdaksi, jotta luodaan selkeä neuvottelufoorumi tämän kysymyksen seuraamiseksi ja edistämiseksi, ja kehottaa saattamaan Santiagon verkoston täysin toimintavalmiiksi, jotta voidaan tehokkaasti käynnistää tekninen apu ja puuttua asianmukaisesti menetyksiin ja vahinkoihin; kehottaa komissiota tukemaan Santiagon verkoston vastaanottavan maan valintaa koskevan työn jatkamista COP27-päätöksessä vahvistettujen periaatteiden mukaisesti, jotta COP28-konferenssissa voidaan tehdä päätös;

Sidosryhmien osallistuminen COP28-konferenssiin

22. palauttaa mieliin, että on tärkeää, että kaikki osapuolet voivat osallistua UNFCCC:n päätöksentekoprosesseihin; korostaa, että UNFCCC:n nykyistä päätöksentekoprosessia voitaisiin parantaa, jotta kehitysmaiden ja vähiten kehittyneiden maiden edustajat voisivat osallistua siihen täysimääräisesti; kehottaa siksi COP28-konferenssin puheenjohtajavaltiota ja tulevia puheenjohtajavaltioita tutkimaan lisäkeinoja, joilla varmistetaan näiden edustajien tehokas ja mielekäs osallistuminen, ja osoittamaan tähän

lisäresursseja;

23. antaa tunnustusta tahoille, jotka pyrkivät lisäämään tietoisuutta ilmastokriisistä ja kampanjoivat merkityksellisten toimien puolesta, ja ilmaisee solidaarisuutensa kyseisiä tahoja kohtaan; korostaa Glasgow'n ilmastopimuksen mukaisesti nuorten tärkeää roolia ilmastotavoitteiden edistämässä asianomaisilla lainkäyttöalueella; vaatii riittäviä resursseja tietoisuuden lisäämiseksi, valmiuksien kehittämiseksi ja paikallisyhteisöjen saamiseksi mukaan ilmastotoimiin;
24. korostaa, että ilmastotavoitteita ei voida saavuttaa ilman kansalaisten, myös nuorten, tukea ja osallistumista; kehottaa kaikkia osapuolia lisäämään tietoisuutta ilmastomuutoksesta ja siihen liittyvistä kysymyksistä, torjumaan väärää tietoa ja tekemään yhteistyötä kansalaisten edustajien, myös kansalaisjärjestöjen, kanssa, jotta hillitsemis- ja sopeutumistoimille saadaan julkista tukea;
25. kehottaa UNFCCC:tä, kaikkia osapuolia ja Yhdistyneiden arabiemiirikuntien viranomaisia varmistamaan tasavertaisen pääsyn COP28-konferenssiin sekä täysimääräisen ja rajoittamattoman osallistumisen COP28-konferenssiin, myös asiaankuuluvien asiakirjojen saatavuuden, kaikille kansalaisille ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, erityisesti niille, jotka edustavat kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia yhteisöjä; suhtautuu tuomitsevasti aiempien COP-konferenssien osallistumisen esteisiin; pitää erittäin valitettavina lukuisia kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden jäseniin kohdistettuja sensuuria, pelottelua, häirintää ja valvontaa koskevia tapauksia sekä pidätysten ja säilöönottojen aaltoa COP27-konferenssin yhteydessä Egyptissä; kehottaa jälleen UNFCCC:n sihteeristöä kehittämään ihmisoikeuskriteerejä, joita tulevia COP-konferensseja järjestävien maiden on sitouduttava noudattamaan osana järjestämistä koskevaa sopimusta, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita johtamaan tätä prosessia; kehottaa lisäksi asettamaan järjestävää maata koskevat sopimukset julkisesti saataville avoimuussyistä sen varmistamiseksi, että käytössä on toimenpiteitä edustajien suojelemiseksi kaikenlaiselta häirinnältä; kehottaa siksi UNFCCC:tä ja järjestäviä maita toteuttamaan vaikuttavia toimenpiteitä edustajien ja osallistujien suojelemiseksi häirinnältä ja pelottelulta COP28-konferenssissa ja tulevissa COP-konferensseissa;

Eturistiriidat, avoimuus, lahjomattomuus

26. ilmaisee huolensa siitä, että COP27-konferenssissa yli 630 fossiilisten polttoaineiden lobbaajaa oli akkreditoituja osallistujia, mikä merkitsee yli 25 prosentin lisäystä COP26-konferenssiin verrattuna; kehottaa UNFCCC:tä ja osapuolia varmistamaan, että päätöksentekojärjestelmää suojellaan Pariisin sopimuksen tavoitteen vastaisilta pyrkimyksiltä, ja varmistamaan, että fossiilisia polttoaineita tuottavat yritykset eivät käytä virkailijoihin ja UNFCCC:n julkiseen päätöksentekojärjestelmään mitään sellaista kohtuutonta ja sopimatonta vaikutusvaltaa, joka saattaa vaarantaa Pariisin sopimuksen tavoitteet; kehottaa UNFCCC:tä ottamaan johtoaseman ja ehdottamaan kunnianhimoista vastuuvellollisuutta edistävää toimintakehystä, jolla suojeltaisiin UNFCCC:n työtä todistetusti omaa etuaan ajavien yritystoimijoiden kohtuuttomalta vaikutukselta, WHO:n tupakoinnin torjuntaa koskevan puitesopimuksen tupakkateollisuutta koskevan mallin perusteella;

27. on erittäin huolissaan siitä, että Yhdistyneet arabiemiirikunnat on nimennyt valtion öljy-yhtiön Abu Dhabi National Oil Company (ADNOC) Groupin johtajan Sultan Al Jaberin COP28-konferenssin puheenjohtajaksi ja että reilulla kymmenellä COP28-ryhmän työntekijällä on suora kytkös fossiilisia polttoaineita hyödyntävään teollisuuteen; on huolestunut raporteista, joista ilmenee, että ADNOC:n työntekijät ovat pystyneet lukemaan COP28-ilmastohuippukokouksen toimistoon saapuneita ja sieltä lähetettyjä sähköposteja ja että heitä on kuultu siitä, miten tiedotusvälineiden tiedusteluihin olisi vastattava; katsoo, että tämä aiheuttaa vakavan eturistiriitojen riskin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimiin sen varmistamiseksi, että tämän ja tulevien COP-konferenssien puheenjohtajavaltiot eivät aiheuta eturistiriitoja;
28. korostaa, että tehokas muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus ympäristöasioissa Århusin yleissopimuksen mukaisesti on ratkaisevan tärkeää Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi; katsoo, että EU:n ja jäsenvaltioiden olisi näytettävä esimerkkiä ja noudatettava Århusin yleissopimuksen noudattamista valvovan komitean havaintoja ja suosituksia;

Kunnianhimoinen EU:n ilmastopolitiikka

29. panee merkille EU:n päivitetyn kansallisesti määritellyn panoksen; tähdentää, että äskettäin hyväksytty EU:n 55-valmiuspaketti ja sen kumulatiivinen vaikutus vähentävät unionin kasvihuonekaasujen nettopäästöjä noin 57 prosenttia vuoteen 1990 verrattuna; korostaa, että ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan mukaan lisätoimet, joilla pyritään nostamaan unionin tavoitetta yli kasvihuonekaasujen nettopäästöjen 55 prosentin vähennyksen vuoteen 2030 mennessä, vähentäisivät huomattavasti unionin kumulatiivisia päästöjä vuoteen 2050 asti ja lisääisivät siten unionin osuuden oikeudenmukaisuutta maailmanlaajuisissa hillintätoimissa; kehottaa muita UNFCCC:n osapuolia nostamaan kansallisesti määriteltäviä panoksiaan Glasgow'n ilmastopöytäkirjaan sisältyvän päätöksen perusteella, jotta voidaan tarkastella uudelleen vuoden 2030 tavoitetta ja muuttaa sitoumukset konkreettisiksi toimenpiteiksi;
30. suhtautuu myönteisesti ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan työhön ja antaa tunnustusta sen neuvonnalle määritettäessä EU:n laajuista vuoden 2040 ilmastotavoitetta ja kasvihuonekaasubudjettia vuosiksi 2030–2050 korostaa, että neuvottelukunnan mukaan unionin olisi toteutettava lisätoimenpiteitä ottaakseen huomioon sen, että unioni on jo käyttänyt loppuun oikeudenmukaisen osuutensa kasvihuonekaasujen kokonaisbudjetista sen mukaan, että ilmaston lämpeneminen rajoitetaan 1,5 celsiusasteeseen;
31. kehottaa komissiota julkaisemaan vaikutustenarvioinnin sisältävän suosituksensa unionin vuoden 2030 jälkeisistä tavoitteista vuoden 2024 alussa ja antamaan ehdotuksensa eurooppalaisen ilmastolain 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja ottamaan siinä huomioon COP26-konferenssin päätöksen yhteisistä aikatauluista; korostaa, että komission on tätä ehdotusta tehdessään otettava huomioon ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan neuvot sekä kaikki eurooppalaisen ilmastolain 4 artiklan 5 kohdassa luetellut sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristöön liittyvät näkökohdat; kehottaa lisäksi komissiota pitämään EU:n

lainsäädännön ajan tasalla ja valmistelemaan vastaavat lainsäädäntöehdotukset Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi;

32. muistuttaa, että ilmastotavoitteet on valtavirtaistettava kaikissa EU:n toimintapolitiikoissa ja toimenpiteissä niiden panemiseksi täytäntöön, ja korostaa, että eurooppalaisen ilmastolain 6 artiklan 4 kohdassa komissio velvoitetaan arvioimaan kaikkien toimenpide-ehdotusten tai lainsäädäntöehdotusten, myös talousarvioehdotusten, yhdenmukaisuus EU:n ilmastotavoitteiden kanssa; kehottaa komissiota panemaan tämän säännöksen täysimääräisesti täytäntöön samalla tavalla, jolla se tekee vaikutustenarviointeja kaikilla EU:n toimintapolitiikan aloilla; muistuttaa kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuuden periaatteesta, johon EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet ja jolla pyritään minimoimaan ristiriidat ja luomaan synergioita EU:n eri toimintapolitiikkojen välille; vaatii johdonmukaista lähestymistapaa Pariisin sopimuksen ja kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanossa sekä sisä- että ulkopoliitikassa;
33. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota varmistamaan, että jäsenvaltioiden kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin ja pitkän aikavälin strategioihin sisältyy riittävät toimet ja taloudelliset resurssit EU:n vuoteen 2030 ulottuvien tavoitteiden saavuttamiseksi ja että niillä taataan avoimuus jäsenvaltioiden ja koko EU:n ilmasto- ja energiatoimien tuloksellisuudesta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti;
34. korostaa, että jotta varmistetaan kansallisesti määriteltyjen panosten yhdenmukaisuus Pariisin sopimuksessa edellytettyjen talouden laajuisten sitoumusten kanssa, osapuolia olisi kannustettava sisällyttämään kansainvälisen merenkulun ja ilmailun päästöt kansallisesti määriteltyihin panoksiinsa ja sopimaan alueellisella ja kansallisella tasolla täytäntöönpanotoimenpiteistä näiden alojen päästöjen vähentämiseksi, mukaan lukien ilmailun muut kuin hiilidioksidin aiheuttamat vaikutukset ja meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden ilmastopäästöt; painottaa, että unionin olisi näytettävä tässä esimerkkiä;
35. kannattaa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen suositusta, jonka mukaan EU:n on otettava huomioon kaikki EU:n aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt, sillä se on muualta maailmasta peräisin olevien tavaroiden nettotuoja; kehottaa jälleen asettamaan tieteeseen perustuvia sitovia EU:n laajuisia tavoitteita unionin materiaali- ja ympäristöjalanjälkien, myös tuontitavaroista johtuvan jalanjäljen, pienentämiseksi;
36. korostaa, että on tärkeää pitää kiinni sitoutumisesta Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan; katsoo, että koko Euroopan vihreän kehityksen ohjelma on pantava täytäntöön unionin tavoitteiden saavuttamiseksi, ja kehottaa siksi komissiota toteuttamaan viipymättä kaikki Euroopan vihreän kehityksen ohjelman osatekijät; korostaa datapuutteita, jotka on korjattava, jotta voidaan seurata edistymistä EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa ja mahdollistaa nykyisten toimintapolitiikkojen säännöllinen tarkistaminen;
37. painottaa, että vallitseva geopoliittinen tilanne tuo esiin välittömän tarpeen vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista sekä tarpeen vauhdittaa uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa;
38. panee merkille komission ehdotuksen, että EU, sen jäsenvaltiot ja Euratom vetäytyvät

energiaperuskirjasta tehdystä sopimuksesta; tuo esiin useiden jäsenvaltioiden ilmoitetun aikomuksen vetäytyä energiaperuskirjasta ja toistaa parlamentin 24. marraskuuta 2022 antaman kannan asiaan; korostaa, että on toimittava koordinoitusti, jotta voidaan olla vahvemmassa asemassa vetäytymisneuvotteluissa, rajoittaa raukeamislausekkeen kielteisiä vaikutuksia ja ehkäistä tehokkaasti EU:n sisäiset riidat; toteaa, että energiaperuskirjasta tehtyä sopimusta on arvosteltu, koska sen katsotaan haittaavan siirtymistä uusiutuvaan energiaan ja energiaturvallisuuden suojelemista EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa; korostaa, että uusiutuvien energialähteiden lisääminen auttaa EU:ta siirtymään kohti vaurasta, kestävä, ilmaston kanssa yhteensopivaa ja riippumatonta taloutta; kehottaa kaikkia toimijoita vauhdittamaan energiasiirtymää; pitää valitettavana, että kansainvälisen uusiutuvan energian viraston mukaan uusiutuvan energian investoinnit keskittyvät edelleen muutamiin maihin ja kohdistuvat vain muutama teknologioihin; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita käynnistämään systemiset ja rakenteelliset uudistukset, joita tarvitaan uusiutuviin energialähteisiin perustuvan kestävämmän, osallistavamman ja ilmastoturvallisemman maailmanlaajuisen energijärjestelmän edistämiseksi;

Kansainvälinen ilmatorhoitus ja kestävä rahoitus

39. panee merkille, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat suurimmat julkisen ilmatorhoituksen antajat, mutta ilmaisee syvän huolensa siitä, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden tarjoama julkinen ilmatorhoitus vähentyi vuonna 2022 vuoteen 2021 verrattuna; painottaa, että UNFCCC:n osapuolten 28. konferenssin (COP28) valmistelua koskevissa päätelmissään neuvosto toisti unionin ja sen jäsenvaltioiden sitoumuksen jatkaa kansainvälisen ilmatorhoituksen kasvattamista kohti kehittyneiden maiden tavoitetta, jonka mukaan vähintään sata miljardia Yhdysvaltain dollaria otetaan käyttöön vuosittain mahdollisimman pian ja vuoteen 2025 asti monista eri lähteistä; korostaa, että rahoitusosuuksia on jatkettava ja lisättävä; kehottaa tämän osalta jälleen perustamaan erityisen EU:n julkisen rahoitusmekanismin, josta tarjotaan asianmukaista lisätukea, jotta EU maksaa oikeudenmukaisen osuutensa kansainvälisestä ilmatorhoitustavoitteesta; korostaa, että päättäessään EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien huutokaupasta saatavien tulojen käytöstä jäsenvaltioiden on otettava huomioon, että kansainvälisen ilmatorhoituksen kasvattamista on jatkettava haavoittuvassa asemassa olevissa EU:n ulkopuolisissa maissa hiljattain hyväksytyyn EU:n päästökauppajärjestelmän tarkistamista koskevan sopimuksen mukaisesti;
40. korostaa, että Pariisin sopimuksen tavoitteiden täytäntöönpano kehitysmaissa edellyttää merkittäviä rahoitusvaroja eri lähteistä, kun otetaan huomioon myös se, että monissa kehitysmaissa on ehdollisia kansallisesti määriteltyjä panoksia, joiden saavuttaminen riippuu riittävästä taloudellisesta tuesta; muistuttaa, että Glasgow'n ilmastopöytäkirjassa kehoitetaan osapuolina olevia kehittyneitä maita kasvattamaan kiireellisesti ja merkittävästi ilmatorhoitustaan; panee merkille, että kaikki sopimusosapuolina olevat kehittyneet maat eivät ole täyttäneet osuuttaan sadan miljardin Yhdysvaltain dollarin ilmatorhoitusta koskevasta tavoitteesta; korostaa, että se, että kehittyneet maat eivät onnistuneet panemaan täytäntöön peräkkäisissä COP-konferensseissa tekemäänsä ilmatorhoitussitoumusta vuoteen 2020 mennessä, on heikentänyt luottamusta ja haittaa edistymistä muissa asialistan kohdissa, kuten kävi ilmi UNFCCC:n Bonnin ilmastoneuvotteluissa kesäkuussa 2023;

41. pitää huolestuttavana, että sopimusosapuolina olevien kehitysmaiden tarpeiden ja ilmatorahoituksen nykyisen laajuuden, riittävyyden ja saatavuuden välinen kuilu kasvaa; korostaa, että tätä kuilua on mahdotonta korjata ilman yksityisen rahoituksen merkittävää käyttöönottoa julkisen rahoituksen lisäksi; huomauttaa rahoituskuilusta erityisesti sopeutumisen osalta; korostaa, että osapuolten olisi pyrittävä saavuttamaan tasapaino hillitsemis- ja sopeutumisrahoituksen välillä, ja tuo esiin, että COP26-konferenssissa sitouduttiin kaksinkertaistamaan kollektiivinen sopeutumisrahoitus vuoteen 2025 mennessä vuoden 2019 tason perusteella; korostaa, että suuren osan historiallisista päästöistä aiheuttaneiden kehittyneiden maiden myöntämä rahoitus on ratkaisevan tärkeää myös sitä varten, että voidaan rakentaa luottamusta ilmastonmuutoksen hillitsemistavoitteita koskevaa kunnianhimoisempaa vuoropuhelua varten; kehottaa historiallisten päästöjen aiheuttajia auttamaan kehitysmaita sopeutumaan ilmastonmuutokseen muun muassa avustuksiin perustuvan rahoituksen ja teknisen tuen avulla;
42. kehottaa sopimusosapuolina olevia kehittyneitä maita, myös EU:ta ja sen jäsenvaltioita, varmistamaan, että ilmatorahoitusta koskeva sadan miljardin Yhdysvaltain dollarin tavoite voidaan saavuttaa vuonna 2023 ja että tämän verran rahoitusta voidaan maksaa keskimäärin vuosina 2020–2025, ja tarkentamaan edelleen etenemistapaa sellaisen uuden, vuoden 2025 jälkeisen ilmatorahoitustavoitteen saavuttamiseksi, jossa olisi päästävä selvästi vuoden 2020 sadan miljardin Yhdysvaltain dollarin vuositavoitetta pidemmälle; katsoo, että vuoden 2025 jälkeisessä tavoitteessa olisi otettava huomioon kehitysmaiden tarpeet ja painopisteet ylimääräistä ja riittävää ilmatorahoitusta varten, priorisoitava selkeästi avustuksiin perustuva rahoitus ja katettava sekä hillitsemis- että sopeutumistoimet; katsoo, että vastuun uuden tavoitteen saavuttamisesta on kuuluttava laajalle avunantajapohjalle, joka sisältää sekä teollisuusmaat että muut maat, jotka pystyvät osallistumaan, sekä innovatiiviset rahoituslähteet ja yksityisen rahoituksen; palauttaa mieliin näkemyksensä, että ilmastonmuutoksen hillitsemistä, siihen sopeutumista sekä menetyksiä ja vahinkoja koskevia erillisiä tavoitteita olisi tarkasteltava osana tätä ilmatorahoitusta koskevaa uutta kollektiivista määrällistä tavoitetta; korostaa valmiuksien kehittämisen ja koulutuksen merkitystä, jotta helpotetaan paikallisten ja alueellisten toimijoiden mahdollisuuksia saada ilmatorahoitusta räätälöityjen ratkaisujen tarjoamiseksi paikan päällä esiintyviin ainutlaatuisiin haasteisiin;
43. palauttaa mieliin COP27-konferenssin päätelmät, joiden mukaan tarvittavan rahoituksen antaminen ilmastosiiromää varten edellyttää rahoitusjärjestelmän ja sen rakenteiden ja prosessien muuttamista sekä hallitusten, keskuspankkien, liikepankkien, institutionaalisten sijoittajien ja muiden rahoitusalan toimijoiden osallistumista; katsoo, että on keskeisen tärkeää edistää viipymättä Bridgetownin agenda ja saattaa kansainvälinen rahoitusjärjestelmä 2000-luvun haasteisiin soveltuvaksi; kehottaa kaikkia suuria kansainvälisiä rahoituslaitoksia ja monenvälisiä kehityspankkeja yhdenmukaistamaan salkunhoito- ja lainanantopolitiikkansa Pariisin sopimuksen kanssa, sisällyttämään ilmastonmuutoksen torjunnan ja luonnon ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen osaksi käytäntöjään ja painopisteitään, poistamaan asteittain kaiken suoran ja epäsuoran tuen fossiilille polttoaineille ja keräämään ja käyttämään ilmatoriskejä, haavoittuvuutta ja vaikutuksia koskevia laadukkaita tietoja, jotta voidaan ohjata investointeja kohti 1,5 celsiusasteen mukaisia investointeja; panee merkille Pariisin huippukokouksessa kesäkuussa 2023 laaditun etenemissuunnitelman

uudesta maailmanlaajuisesta rahoitussopimuksesta ja kehottaa panemaan sen oikea-aikaisesti täytäntöön;

44. korostaa Euroopan investointipankin (EIP) asemaa EU:n ilmastopankkina ja sen ilmastopankin etenemissuunnitelmaa ja ajan tasalle saatettua energia-alan lainanantopolitiikkaa sekä Euroopan investointirahaston (EIR) lisäpyrkimyksiä johtaa ilmastoinvestointeja; suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan keskuspankki on sitoutunut sisällyttämään ilmastonmuutosta koskevat näkökohdat rahapolitiikan kehykseensä;
45. toistaa tukensa ilmastotoimia varten muodostetun valtiovarainministerien koalition toiminnalle ja kannustaa kaikkia hallituksia hyväksymään koalition sitoumukset kaikkien valtiovarainministerien vastuualueeseen kuuluvien toimintalinjojen ja käytäntöjen yhdenmukaistamisesta Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa ja hyväksymään konkreettisen hinnan hiilipäästöille, kuten Helsingin periaatteissa on määritelty;
46. muistuttaa, että Pariisin sopimuksen mukaan kaikkien osapuolten on tehtävä – julkisista ja yksityisistä, kansallisista ja kansainvälisistä – rahoitusvirroista yhteensopivia Pariisin sopimuksen 1,5 celsiusasteen tavoitteen saavuttamiseen johtavan kehityspolun kanssa; korostaa, että on tärkeää käsitellä tätä Pariisin sopimuksen osaa kattavasti COP28-konferenssissa;
47. toteaa, että monella ilmastonmuutokselle alttiista maista on velkaongelmia tai merkittävä velkaongelmien riski; suhtautuu myönteisesti Maailmanpankin, Latinalaisen Amerikan kehitys pankin, Yhdistyneen kuningaskunnan, Ranskan, Kanadan ja Yhdysvaltojen sitoumukseen sisällyttää ilmastokestävyyttä koskevia velkalausekkeita tulevaan lainanantoon, jotta velkojen takaisinmaksu keskeytetään ilmastokatastrofien sattuessa; kehottaa muita maita ja monenvälisiä kehitys pankkeja, myös EIP:tä, toteuttamaan vastaavia toimenpiteitä; kannattaa Ranskan, Kolumbian ja Kenian Pariisin huippukokouksessa ehdottaman velkaa, luontoa ja ilmastoja koskevan maailmanlaajuisen asiantuntija-arvion laatimista COP28-konferenssissa uutta maailmanlaajuista rahoitussopimusta varten; katsoo, että tarvitaan ratkaisuja, joilla puututaan yhdessä ilmasto- ja velkakriiseihin; korostaa, että on asetettava selkeästi etusijalle avustuksiin perustuva ilmastorahoitus sen varmistamiseksi, että ilmastorahoitus ei myötävaikuta kestävämpään velkatasoon kehitysmaissa, ja kehottaa osapuolia käymään keskusteluja ja ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin kehitysmaiden velkataakan keventämiseksi; korostaa, että monilla kehitysmailla on suuria tarpeita valtiontaloudessa ja ne tarvitsevat investointeja energijärjestelmiensä muuttamiseksi ja tehokkaiden ilmastonmuutoksen hillitsemis- ja sopeutumistoimien toteuttamiseksi; korostaa, että on tärkeää lisätä avustuksiin perustuvaa rahoitusta erityisesti sopeutumista varten ja että lainojen muodossa annettava ilmastorahoitus voi pahentaa kehitysmaiden velka-ahdinkoa; huomauttaa, että 50 prosenttia kaikesta EU:n ilmastorahoituksesta vuonna 2020 myönnettiin avustuksina, ja kehottaa EU:ta ja kaikkia jäsenvaltioita lisäämään avustuksiin perustuvaa rahoitusta varsinkin sopeutumista varten ja erityisesti vähiten kehittyneille maille ja pienille kehittyville saarivaltioille;
48. muistuttaa, että fossiiliset polttoaineet ovat suurin ilmastonmuutoksen aiheuttaja ja ne aiheuttavat yli 75 prosenttia kaikista kasvihuonekaasuista ja että nykyiset suunnitelmat

johtaisivat hiilentuotannon noin 240 prosentin, öljyntuotannon 57 prosentin ja kaasuntuotannon 71 prosentin lisäykseen, mikä ei ole sopusoinnussa sen kanssa, että ilmaston lämpeneminen rajoitetaan 1,5 celsiusasteeseen; on huolestunut siitä, että nykyisistä fossiilisten polttoaineiden maailmanlaajuisista infrastruktuureista aiheutuvat hiilidioksidipäästöt itsessään ylittäisivät jäljellä olevan hiilibudjetin, jonka mukaan jäätäisiin alle 1,5 celsiusasteen, mikä vahvistaa Kansainvälisen energiajärjestön arvion, jonka mukaan uutta öljyn, kaasun tai hiilen kehitystä ei saisi tapahtua, jos ilmaston lämpenemisen on määrä pysyä alle 1,5 celsiusasteen;

49. pitää valitettavana, että fossiilisen energian tuet unionissa ovat pysyneet vakaina vuodesta 2008, yhteensä noin 55–58 miljardissa eurossa vuodessa, mikä on noin kolmasosaa kaikista energiatuista unionissa; toistaa kehoituksensa siitä, että kaikki suorat ja epäsuorat fossiilisten polttoaineiden tuet on lopetettava EU:ssa kiireellisesti mahdollisimman pian ja viimeistään vuoteen 2025 mennessä ja muut ympäristön kannalta haitalliset tuet mahdollisimman pian ja viimeistään vuoteen 2027 mennessä sekä EU:ssa että jäsenvaltioissa panemalla täytäntöön konkreettisia toimintapolitiikkoja, aikatauluja ja toimenpiteitä; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita parantamaan fossiilisten polttoaineiden tukia koskevaa kansallista raportointiaan ja suunnittelemaan niiden asteittaista käytöstä poistamista tulevissa kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmiensa tarkistuksissa;
50. on huolestunut siitä, että hallitukset käyttivät maailmanlaajuisesti yli 900 miljardia euroa fossiilisten polttoaineiden tukiin vuonna 2022, mikä on kaikkien aikojen suurin luku⁴⁶; kannustaa muita osapuolia lopettamaan kaikki suorat ja epäsuorat fossiilisten polttoaineiden tuet mahdollisimman pian ja viimeistään vuoteen 2025 mennessä;
51. kehottaa kiinnittämään huomiota Pariisin sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan c alakohtaan liittyvään Sharm el-Sheikhin vuoropuheluun, joka tarjoaa tilaisuuden edistää keskusteluja tasapuolisesta lähestymistavasta fossiilisiin polttoaineisiin liittyvän ja ympäristön kannalta haitallisen julkisen ja yksityisen rahoituksen asteittaiseen poistamiseen, suunnata rahoitus oikeudenmukaisen siirtymän tukemiseen ja tehdä rahoituksesta kehitysmaille helpompaa ja kohtuuhintaisempaa ilmastotoimien toteuttamiseksi, jotta edistetään 2 artiklan 1 kohdan c alakohtaa koskevia toimia COP28-konferenssissa ja sen jälkeen; kehottaa lisäämään esityslistalle pysyvän kohdan Pariisin sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan täytäntöönpanosta; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita edistämään kansainvälistä keskustelua vihreitä joukkolainoja koskevista standardeista ottaen huomioon jo vahvistetun vihreitä joukkolainoja koskevan EU:n standardin;
52. toistaa tukensa Beyond Oil and Gas Alliance -yhteenliittymälle (BOGA), joka käynnistettiin COP26-konferenssissa, ja korostaa, että sen tärkeänä tavoitteena on rajoittaa fossiilisten polttoaineiden tarjontaa ja lopettaa öljyn ja kaasun tuotanto; kannattaa sosiaalisesti oikeudenmukaista ja tasa-arvoista maailmanlaajuisesta siirtymää öljyn ja kaasun tuotannon mukauttamiseksi Pariisin sopimuksen tavoitteisiin; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita ja muita Pariisin sopimuksen osapuolia liittymään tähän aloitteeseen; suhtautuu myönteisesti G7-maiden sitoumukseen lopettaa fossiilisten polttoaineiden kehittämisen rahoittaminen ulkomailla vuoden 2022 loppuun mennessä

---

⁴⁶ Kansainvälisen energiajärjestön raportti ”[Fossil Fuels Consumption Subsidies 2022](#)”, helmikuu 2023.

ja korostaa samalla, että tätä sitoumusta olisi sovellettava myös maiden sisällä;

53. suhtautuu myönteisesti fossiilisten polttoaineiden päästöjen maailmanlaajuiseen rekisteriin avoimena ja läpinäkyvänä tietovarastona fossiilisten polttoaineiden maailmanlaajuisesta tuotannosta niiden sitoutuneiden hiilidioksidipäästöjen osalta; katsoo, että väline voi lisätä ymmärrystä hyödyntämisen vaikutuksista jäljellä olevaan hiilibudjettiin, osapuolten raportointiin ja päätöksentekoon;

Ilmasto- ja biodiversiteettikriisi

54. korostaa, että ilmasto- ja biodiversiteettikriisit liittyvät toisiinsa ja että molempien kriisien vastatoimet on yhdenmukaistettava; muistuttaa, että tällä hetkellä 80 prosenttia EU:n luontotyypeistä on huonossa kunnossa⁴⁷; korostaa, että on tärkeää suojella, säilyttää ja ennallistaa biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä, erityisesti maaperää, metsiä, maatalouden ekosysteemejä, makean veden vesistöjä, valtameriä ja muita runsaasti hiiltä sitovia ekosysteemeitä, sekä hallita luonnonvaroja kestäväällä tavalla, jotta voidaan tehostaa luontoon perustuvaa ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja parantaa selviytymiskykyä, jotka ovat tarpeen Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi; uskoo vakaasti, että Pariisin sopimuksen tavoitteita ei voida saavuttaa ennallistamatta luontoa, myös unionissa; kehottaa tekemään nopeasti EU:n sopimuksen luonnon ennallistamista koskevasta laista;
55. tuo esiin IPCC:n kuudenteen arviointiin sisältyvät päätelmät, joiden mukaan ekosysteemien suojeleminen, parempi hoito ja ennallistaminen muodostavat suurimman osan taloudellisista hillitsemismahdollisuuksista maankäytön alalla; korostaa, että IPCC:n kuudennessa arviointiraportissa osoitetaan myös, että on toteutettava kiireellisiä toimia huonontuneiden ekosysteemien ennallistamiseksi, jotta hillitään ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja sopeudutaan niihin erityisesti ennallistamalla pilaantuneita kosteikkoja ja jokia, metsiä ja maatalouden ekosysteemejä; panee merkille raportin toteutuksen, että osallistava päätöksenteko alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen kanssa on tärkeää onnistuneelle sopeutumiselle ja hillitsemiselle eri ekosysteemeissä; kehottaa kaikkia osapuolia, myös EU:n jäsenvaltioita, panemaan alueellaan täytäntöön kunnianhimoisia luonnon ennallistamistoimenpiteitä ja investoimaan entistä enemmän luontopohjaisiin ratkaisuihin ja ekosysteemipohjaisiin lähestymistapoihin;
56. korostaa, että maatalouden olisi edistettävä biologisen monimuotoisuuden suojeleminen ja ennallistamista;
57. toteaa, että terveet ekosysteemit ja rikas biologinen monimuotoisuus tukevat ihmisten selviytymistä ja tarjoavat elintärkeitä palveluja, kuten ruokaa ja puhdasta vettä, ja korostaa, että ilmastonmuutos on yksi luontokadon suurista edistäjistä; huomauttaa, että ilmastonmuutos on jo muuttanut maan, makean veden ja meren ekosysteemejä kaikkialla maailmassa ja aiheuttanut lajien häviämistä ja vähentymistä keskeisissä ekosysteemipalveluissa; toteaa, että nämä ilmastoon perustuvat vaikutukset ekosysteemeihin ovat aiheuttaneet mitattavissa olevia taloudellisia ja toimeentulon menetyksiä kaikkialla maailmassa; panee merkille, että IPCC:n kuudennessa arviointiraportissa todetaan, että ilmastonmuutos on heikentänyt elintarviketurvaa ja

---

⁴⁷ Euroopan ympäristökeskuksen lehdistötiedote ”[State of nature in Europe: Damaged ecosystems need restoration](#)”, 9. toukokuuta 2023.

vaikuttanut vesiturvaan lämpenemisen, sateiden muutosten, kryosfäärin osien vähenemisen ja häviämisen sekä ilmaston ääri-ilmiöiden suuremman esiintymistiheyden ja intensiteetin vuoksi; korostaa, että maailman maa- ja valtamerinielut ovat sitoneet 56 prosenttia ihmisen aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä 60 viime vuoden aikana ja että IPCC:n mukaan biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen selviytymiskyvyn säilyttäminen maailmanlaajuisesti riippuu siitä, että noin 30–50 prosenttia maapallon maa-, makeavesi- ja valtamerialueista suojellaan tehokkaasti ja tasapuolisesti⁴⁸;

58. korostaa, että runsaasti hiiltä sitovien ekosysteemien, kuten turvemaiden, kosteikkojen, laidunmaiden ja sinisen hiilen ekosysteemien, kuten suolamarskien, meriheinän ja mangrovesoiden, suojelu ja ennallistaminen tarjoavat monenlaisia hillitsemis- ja sopeutumishyötyjä; kehottaa komissiota kehittämään näiden ekosysteemien kartoitusta, jotta voidaan kehittää edelleen luotettavia, avoimia ja tieteeseen perustuvia menetelmiä näiden ekosysteemien hiilipoistumien ja päästöjen asianmukaiseksi laskemiseksi tavalla, joka ei haittaa muita biologista monimuotoisuutta koskevia tavoitteita;
59. korostaa, että alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen oikeuksia ja etuja on suojeltava varmistamalla ympäristön, maa- ja vesioikeuksien ja alkuperäiskansojen oikeuksien, toimeentulon ja kulttuurin tehokas ja vankka sääntelyyn perustuva suojelu, mukaan lukien vapaa ja tietoon perustuva ennakkosuostumus; korostaa alkuperäisyhteisöjen keskeistä roolia ilmastotoimissa, täytäntöönpanossa, tiedonkeruussa, päätöksenteossa ja tietämyksen jakamisessa; kehottaa osapuolia varmistamaan, että COP28-konferenssissa tehtävät Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa koskevat sitoumukset ovat sopusoinnussa yritystoimintaan sovellettavien voimassa olevien kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden ja -normien kanssa ja että alkuperäiskansojen oikeuksia kunnioitetaan; korostaa, että ympäristön puolustajia on tuettava ja suojeltava, ja vaatii, että näiden henkilöiden murhista, kunnianloukkauksista, vainoista, kriminalisoinnista, vangitsemisesta, häirinnästä ja pelottelusta vastuussa olevat saatetaan vastuuseen;
60. suhtautuu erittäin myönteisesti vuoden 2020 jälkeiseen maailmanlaajuiseen biodiversiteettikehykseen, joka hyväksyttiin biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen sopimuspuolten 15. konferenssin yhteydessä; korostaa, että on tärkeää panna tehokkaasti, nopeasti ja täysimääräisesti täytäntöön vuoden 2020 jälkeinen maailmanlaajuinen biodiversiteettikehyks, jotta se onnistuu; muistuttaa, että Aichin tavoitteiden saavuttaminen epäonnistui pitkälti täytäntöönpanon puutteen vuoksi;
61. palauttaa mieliin vuoden 2020 jälkeisen maailmanlaajuisen biodiversiteettikehyksen tavoitteen 8 siitä, että minimoidaan ilmastonmuutoksen ja valtamerien happamoitumisen vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen ja lisätään sen sietokykyä hillitsemis- ja sopeutumistoimilla sekä katastrofiriskien vähentämistoimilla, myös luontopohjaisilla ratkaisulla ja/tai ekosysteemipohjaisilla lähestymistavoilla, ja minimoidaan samalla ilmastotoimien kielteiset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen ja edistetään niiden myönteisiä vaikutuksia; muistuttaa Euroopan ympäristön tilaa ja näkymiä vuonna 2020 koskevan raportin merkityksellisyydestä, koska sen mukaan ilmastonmuutoksen vaikutusten biologiseen monimuotoisuuteen ja

---

⁴⁸ IPCC, [kuudes arviointiraportti](#), 20. maaliskuuta 2023.

ekosysteemeihin odotetaan voimistuvan ja maatalouden, kalastuksen, liikenteen, teollisuuden ja energiantuotannon kaltaiset toimet aiheuttavat edelleen luontokatoa ja haitallisia päästöjä;

62. kehottaa osapuolia nostamaan tavoitetasoaan maa-, makeavesi- ja valtamerialoilla oikeuksiin perustuvan lähestymistavan avulla seuraavissa kansallisesti määritellyissä panoksissaan, kansallisissa toimintasuunnitelmissaan ja pitkän aikavälin vähäpäästöisissä kehitysstrategioissaan kansallisten biodiversiteettistrategioidensa ja -suunnitelmiansa mukaisesti;
63. suhtautuu myönteisesti kaikkiin toimiin, joilla valtiolliset ja valtiosta riippumattomat toimijat maksimoivat maaperän potentiaaliln ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja veden saatavuuden parantamiseksi; korostaa maaperän huonontumisen rajatylyttäviä vaikutuksia, jotka edellyttävät yhteisiä kansainvälisiä toimia maaperän huonontumisuhkien torjumiseksi; kehottaa kiinnittämään huomiota turvemaiden valtavaan merkitykseen ilmastomuutoksen hillitsemisessä; kehottaa ponnistelemaan maailmanlaajuisesti ja EU:ssa turvemaiden pikaiseksi ennallistamiseksi, jotta ne voivat olla pikemminkin nielu kuin lähde;
64. painottaa, että on tärkeää suojella vesiekosysteemejä ja veteen liittyviä ekosysteemejä, mukaan lukien vesistöalueet, pohjavettä johtavat kerrokset ja järvet, sekä säilyttää ja ennallistaa ne; korostaa aavikoitumisen, kuivuuden, tulvien ja veden pilaantumisen tuhoisia vaikutuksia ympäristöön, yhteiskuntaan ja talouteen sekä sitä, että on noudatettava yhteisiä lähestymistapoja, jotta tätä ilmiötä voidaan ehkäistä, siihen voidaan sopeutua ja ongelma voidaan ratkaista asianmukaisesti; korostaa näin ollen veden saatavuuden ja kestäväen vesihuollon merkitystä ilmastomuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen kannalta; korostaa, että vesistressistä on tulossa merkittävä ja kasvava huolenaihe Euroopassa ja että kuivuus ja veden niukkuus eivät ole enää harvinaisia tai äärimmäisiä tapahtumia, sillä noin 20 prosenttia Euroopan alueesta ja 30 prosenttia eurooppalaisista kärsii Euroopan ympäristökeskuksen mukaan vesistressistä keskivertovuoden aikana⁴⁹; korostaa, että joillakin Euroopan alueilla on estettävä jokimuodostumiin kohdistuvien taloudellisten toimien aiheuttamat liialliset paineet, jotka vaikuttavat niiden ekologiseen virtaamaan; kehottaa käyttämään, uudelleenkäyttämään ja kierrättämään vettä tehokkaasti sekä suojelemaan ja ennallistamaan pohjavesivarjoja tukevia ekosysteemejä; korostaa, että EU:n vesipuitedirektiivi on pantava nopeasti kokonaan täytäntöön, jotta sen tavoitteet saavutetaan ja Euroopan vesivarjoja voidaan hallinnoida entistä paremmin;
65. suhtautuu myönteisesti YK:n historiallisen avomerisopimuksen eli merten biologista monimuotoisuutta kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla koskevan sopimuksen hyväksymiseen; kehottaa osapuolia jatkamaan YK:n valtameriä ja ilmastomuutosta koskevaa vuoropuhelua ja ilmaisee tukensa YK:n kestäväen kehityksen valtameritutkimuksen vuosikymmenelle sekä komission julkaisulle ”Mission Starfish 2030: Restore our Ocean and Waters”; korostaa, että ilmastomekanismit riippuvat valtamerien ja merten ekosysteemien terveydestä ja että näihin ekosysteemeihin vaikuttavat tällä hetkellä maapallon lämpeneminen, saasteet, merten biologisen monimuotoisuuden liiallinen hyväksikäyttö, happamoituminen, happivaje ja

---

⁴⁹ Euroopan ympäristökeskuksen raportti ”Water resources across Europe – confronting water stress: an updated assessment”, lokakuu 2021.

rannikoiden eroosio; korostaa, että IPCC muistuttaa, että valtameret ovat osa ratkaisua, jonka avulla voidaan hillitä ilmastonmuutosta ja sopeutua sen vaikutuksiin; muistuttaa valtameriin perustuvien ratkaisujen merkityksestä myös ekosysteemien ennallistamisessa, elintarviketurvan varmistamisessa ja resurssien tarjoamisessa;

66. korostaa, että muovisaastetta on torjuttava myös muovin ilmastovaikutusten vuoksi sen koko elinkaaren ajan; suhtautuu myönteisesti muovisaasteita koskevan maailmanlaajuisen sopimuksen parissa parhaillaan tehtävään työhön ja kehottaa YK:n jäsenvaltioita pyrkimään Pariisin sopimuksen mukaiseen kunnianhimoiseen ja tehokkaaseen sopimukseen viimeistään vuonna 2024; korostaa, että muovisaastetta on torjuttava vähentämällä jätettä sen lähteellä, vähentämällä muovin käyttöä ja kulutusta ja lisäämällä kiertotaloutta; kehottaa soveltamaan systeemistä lähestymistapaa, jotta puututaan asianmukaisesti ympäristön muovisaasteisiin, mikromuovit mukaan luettuina, ja niiden vaikutuksiin ilmastonmuutokseen;

Metaani ja muut kasvihuonekaasut kuin hiilidioksidi

67. suhtautuu myönteisesti siihen, että 122 osapuolta on allekirjoittanut maailmanlaajuisen metaanisitoumuksen; kehottaa painokkaasti erityisesti suuria metaanipäästöjä aiheuttavia osapuolia, jotka eivät ole liittyneet sitoumukseen, tekemään niin mahdollisimman pian; kehottaa toteuttamaan määrällisen ja tieteeseen perustuvan arvioinnin edistyksestä, jota on saavutettu sen jälkeen, kun COP26-konferenssissa hyväksyttiin maailmanlaajuinen metaanisitoumus ja sitoumukseen osallistujat sopivat pyrkivänsä yhdessä tekemään vapaaehtoisesti oman osansa metaanipäästöjen vähentämiseksi vähintään 30 prosenttia vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030 mennessä; kehottaa kaikkia allekirjoittajia varmistamaan, että ne vähentävät metaanipäästöjä alueillaan vähintään 30 prosenttia vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030 mennessä, ja hyväksymään kansallisia toimenpiteitä tämän tavoitteen saavuttamiseksi; kehottaa sitoumuksen allekirjoittajia tehostamaan metaanin hallinnointia laatimalla kattavan kehyksen, jolla edistytään kohti yhteistä sitoumusta; kehottaa kiinnittämään seuraavassa COP-konferenssissa ja tulevilla konferensseilla entistä enemmän huomiota muiden kasvihuonekaasujen kuin hiilidioksidin vähentämiseen;
68. kehottaa kaikkia osapuolia sisällyttämään kansallisesti määriteltyihin panoksiinsa myös erityisiä metaanipäästöjen vähentämistavoitteita; toteaa, että yksikään osapuoli ei ole asettanut määrällisiä tavoitteita karjankasvatuksen metaanipäästöjen vähentämiseksi; kehottaa jälleen varmistamaan kasvihuonekaasupäästöjen kunnianhimoiset vähennykset maatalousalalla;
69. muistuttaa ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla; korostaa, että metaanin talteenotto öljyn ja kaasun arvoketjussa on taloudellisesti ja energiariippuvuuden kannalta perusteltua; toistaa, että fossiilista energiaa unioniin tuoviin olisi sovellettava samanlaisia sääntöjä kuin unionin tuottajiin; kehottaa jälleen komissiota ehdottamaan vaikutustenarvioinnin perusteella vuoteen 2030 ulottuvaa EU:n sitovaa metaanipäästöjen vähennystavoitetta, joka kattaa kaikki asiaankuuluvat päästöalat ja jossa metaani on kansallisia päästövähennysvelvoitteita koskevan direktiivin⁵⁰

---

⁵⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2284, annettu 14. joulukuuta 2016, tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisten päästöjen vähentämisestä, direktiivin 2003/35/EY muuttamisesta sekä direktiivin

säänneltyjen epäpuhtauksien joukossa;

Kaikilla aloilla toteutettavat toimet

70. korostaa, että liikenneala on ainoa ala, jolla päästöt ovat lisääntyneet EU:n tasolla vuoden 1990 jälkeen, mikä ei sovi yhteen EU:n ilmastotavoitteiden kanssa, sillä niissä edellytetään suurempia ja nopeampia päästövähennyksiä kaikilta yhteiskunnan aloilta, myös ilmailu- ja merenkulkualalta; suhtautuu tämän osalta myönteisesti merenkulun ja ilmailun päästöjen sisällyttämiseen EU:n päästökauppajärjestelmään, millä edistetään kunnianhimoisempia tavoitteita kansainvälisellä tasolla, muun muassa Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (IMO) ja Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestössä (ICAO); on huolestunut IMO:ssa ja ICAO:ssa saavutetusta hitaasta edistyksestä kansainvälisen merenkulun ja ilmailun päästöjen torjunnassa;
71. kehottaa IMO:ta hyväksymään merenkulun päästöjen vähentämistä koskevia toimenpiteitä tieteseen perustuvien tavoitteiden ja Pariisin sopimuksessa asetetun 1,5 asteen lämpötilarajoituksen mukaisesti, mikä edellyttää 37 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä, 96 prosentin päästövähennystä vuoteen 2040 mennessä ja 100 prosentin päästövähennystä vuoteen 2050 mennessä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan tätä tavoitetta; toteaa, että tieteseen perustuvat tavoitteet on jo hyväksytty kehittyneissä maissa, kuten Yhdysvalloissa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Kanadassa ja Uudessa-Seelannissa, sekä ilmastonmuutokselle alttiissa maissa, kuten Fidžissä, Salomonsaarilla, Marshallinsaarilla, Tuvalussa ja Palaussa; toteaa, että jos IMO:n neuvotteluissa ei saavuteta Pariisin sopimuksen mukaisia toimia, EU:n olisi tarkistettava merenkulkulainsäädäntöään laajentaakseen sen soveltamisalaa ja yhdenmukaistaakseen sitä tieteseen perustuvien tavoitteiden kanssa; toteaa, että hiljattain hyväksytty EU:n merenkulkulainsäädäntö on askel oikeaan suuntaan, mutta myöntää, että tarvitaan lisätoimia, jotta merenkulkualasta saadaan päästötöntä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käynnistämään uudelleen UNFCCC:n neuvottelut kansainvälisen merenkulun päästöjen osoittamisesta kansallisiin inventaarioihin 50–50 prosentin perusteella, mikä vastaisi päästökauppajärjestelmän ja FuelEU Maritime -asetuksen soveltamisalaa; kehottaa EU:ta sitoutumaan kahden- ja monenväliseen diplomatiaan tukeakseen muita maita niiden oman kansallisen ja alueellisen lainsäädännön laatimisessa merenkulkualan hiilestä irtautumista varten;
72. panee merkille, että merenkulun mustan hiilen päästöt kasvoivat maailmanlaajuisesti 12 prosenttia vuosina 2012–2018 ja 85 prosenttia arktisella alueella vuosina 2015–2019⁵¹; korostaa, että mustan hiilen arvioidaan olevan noin 21 prosenttia merenkulun päästöistä 20 vuoden ajanjaksolla⁵²; kehottaa ryhtymään välittömästi toimiin arktisen alueen merenkulun aiheuttaman mustan hiilen päästöjen nykyisen kasvun pysäyttämiseksi, erityisesti ottaen huomioon arktisen alueen hälyttävän nopea sulamisvauhti; katsoo, että IMO:n arktista aluetta koskeva raskaan polttoöljyn käyttökielto sisältää edelleen porsaanreikiä ja voi siksi osoittautua tehottomaksi arktisen alueen suojelemisen kannalta; kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikki alukset, jotka käyvät EU:n satamissa ja kulkevat arktisella alueella tai sen läheisyydessä,

---

2001/81/EY kumoamisesta (EUVL L 344, 17.12.2016, s. 1).

⁵¹ Valkoinen kirja ”[The International Maritime Organization’s proposed Arctic heavy fuel oil ban: likely impacts and opportunities for improvement](#)”, 2020.

⁵² Comer, B., ym., ’[Black carbon emissions and fuel use in global shipping](#)’, 2015.

siirtyvät käyttämään puhtaampia tisleitä ja asentavat hiukkassuodattimia, jotka vähentäisivät mustan hiilen päästöjä yli 90 prosenttia;

73. panee merkille yksityisten suihkukoneiden käytön suhteettoman ilmastovaikutuksen; korostaa, että yksityiset suihkukoneet saastuttavat jopa 14 kertaa enemmän kuin kaupalliset lentokoneet matkustajaa kohti; panee huolestuneena merkille, että yksityisten suihkukoneiden käytön arvioidaan Euroopassa lisääntyneen 30 prosenttia verrattuna pandemiaa edeltäneeseen tasoon⁵³; kehottaa kaikkia osapuolia, myös EU:n jäsenvaltioita, toteuttamaan toimenpiteitä yksityisten suihkukoneiden käytön hillitsemiseksi; korostaa johtajien esimerkin merkitystä ja kehottaa kaikkia COP28-konferenssin osallistujia, myös EU:n toimielimistä tulevia, pidättäytymään yksityisten suihkukoneiden käytöstä ja valitsemaan vähiten saastuttavan kuljetusvaihtoehdon määränpäähänsä pääsemiseksi;
74. korostaa, että IPCC:n kuudennessa arviointiraportissa tunnustetaan ”riittävyden” ja kysyntäpuolen politiikkojen merkitys ja hillitsemispotentiaali ilmastotavoitteiden saavuttamisessa energiatehokkuuden ja fossiilisten polttoaineiden uusiutuvilla energialähteillä korvaamisen ohella; korostaa myös raportin osoittavan, että kysynnän vähentäminen ja kulutustottumusten muutokset voivat vähentää maailmanlaajuisia kasvihuonekaasupäästöjä loppukäyttöaloilla 40–70 prosenttia vuoteen 2050 mennessä verrattuna perusskenaarioihin; tunnustaa, että vähennyspotentiaali on suurempi maissa ja väestöryhmissä, joissa kulutus on suhteellisen suurta, ja kannustaa kaikkia UNFCCC:n osapuolia sisällyttämään nämä näkökohdat kansallisesti määriteltyihin panoksiinsa;
75. suhtautuu myönteisesti Ranskassa käyttöön otettuun uuteen lakiin, jolla kielletään lyhyen matkan lennot matkoilla, jotka kestävät junalla alle 2,5 tuntia; kannustaa kaikkia osapuolia kieltämään lyhyen matkan lennot;
76. muistuttaa, että maatalouden osuus EU:n sisäisistä kasvihuonekaasupäästöistä kokonaisuudessaan vuonna 2020 oli 11 prosenttia⁵⁴, ja toteaa, että maatalousalan kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää merkittävästi; korostaa, että siirtyminen kohti entistä kestävämpiä maatalouskäytäntöjä, lyhyempiä toimitusketjuja ja terveellisempiä elintarvikkeita, ruokavalioita ja elintapoja, muun muassa lisäämällä kestävästi ja paikallisesti tuotettujen kasvien ja kasvipohjaisten elintarvikkeiden kulutusta, edistäisi merkittävästi maatalouden päästöjen vähentämistä ja lisäisi siten hillitsemistä ja sopeutumista samalla, kun vapautettaisiin maaperään kohdistuvia paineita ja autettaisiin palauttamaan maaperän laatu ja ekosysteemit; toistaa, että lihan ja pitkälle jalostettujen tuotteiden liikakulutukseen on puututtava;
77. korostaa, että on tärkeää kehittää entistä kestävämpää maataloutta muun muassa tarjoamalla viljelijöille vaihtoehtoja synteettisten lannoitteiden ja torjunta-aineiden käytön vähentämiseksi; painottaa, että vähentämällä synteettisten lannoitteiden kokonaistuotantoa ja -käyttöä sekä lisäämällä hiilen luonnollista sitoutumista maaperään ja maaperän orgaaniseen ainekseen voidaan saada monenlaisia hyötyjä parantamalla

---

⁵³ Transport & Environment, ”Private jets: can the super-rich supercharge zero-emission aviation?”, huhtikuu 2021.

⁵⁴ Euroopan ympäristökeskuksen tiedote ”[Progress and prospects for decarbonisation in the agriculture sector and beyond](#)”, 2022.

maaperän hedelmällisyyttä ja ennallistamalla biologista monimuotoisuutta samalla, kun tarjotaan suuri hillitsemispotentiaali;

78. korostaa, että kaikkien alojen, myös puolustusalan, on edistettävä päästöjen vähentämistä samalla, kun säilytetään operatiivinen tehokkuus, ja että hiilestä irtautumista koskevien teknologioiden ja strategioiden kehittämistä puolustusallalla olisi nopeutettava; toteaa, että eriteltyjen sotilaallisten päästöjen sisällyttäminen UNFCCC:n toimittamiin tietoihin on vapaaehtoista ja ettei tällä hetkellä ole mahdollista yksilöidä sotilaallisia kasvihuonekaasupäästöjä saaduista UNFCCC:n tiedoista; kehottaa unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, komissiota ja neuvostoa laatimaan puolustusalan päästöjen avoimesta kirjanpidosta UNFCCC:lle ehdotuksen, jossa otetaan huomioon turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin hyväksyminen, jotta voidaan panna täysimääräisesti täytäntöön ilmastonmuutosta ja puolustusta koskeva etenemissuunnitelma;
79. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että puolustusalan kasvihuonekaasupäästöt sisällytetään kotimaisiin nettonollatavoitteisiin hiilestä irtautumista koskevien teknologioiden ja strategioiden kehittämisen nopeuttamiseksi;
80. toistaa tukevansa Ukrainan hallituksen aloitetta maailmanlaajuisen foorumin perustamisesta aseellisten konfliktien aikana aiheutuneiden ympäristövahinkojen arvioimiseksi; kehottaa komissiota tutkimaan tätä ajatusta ja laatimaan ennen COP28-konferenssia ehdotuksen tällaisen kansainvälisen foorumin perustamisesta; korostaa, että aseellisten konfliktien ympäristö- ja ilmastovaikutuksiin on tarpeen kiinnittää aiempaa enemmän huomiota;
81. suhtautuu myönteisesti siihen, että useat EU:n kauppakumppanit ovat ottaneet käyttöön hiilen kauppamekanismeja tai muita hiilen hinnoittelumekanismia, ja kehottaa komissiota edistämään edelleen tätä ja vastaavaa politiikkaa maailmanlaajuisesti ja tutkimaan yhteyksiä ja muita yhteistyömuotoja EU:n ulkopuolisten maiden nykyisten hiilen hinnoittelumekanismien kanssa kustannustehokkaan ja sosiaalisesti oikeudenmukaisen päästöjen vähentämisen nopeuttamiseksi maailmanlaajuisesti; kehottaa komissiota ottamaan tämän osalta käyttöön suojatoimia, joiden avulla varmistetaan, että kaikki yhteydet EU:n päästökauppajärjestelmään tuottavat edelleen pysyvän lisäpanoksen ilmastonmuutoksen vaikutusten hillintään eivätkä vaaranna EU:n sisäisiä kasvihuonekaasupäästöjä koskevia sitoumuksia;
82. korostaa, että EU:n hiilirajamekanismi tarjoaa tehokkaan mekanismin EU:hun tuotavien tuotteiden päästöjen hinnoitteluun ja hiilivuodon torjuntaan samalla kun tuetaan hiilen hinnoittelun käyttöönottoa maailmanlaajuisesti, mikä osaltaan vähentää maailmanlaajuisia hiilipäästöjä ja edistää Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista sekä varmistaa, että EU:n ilmastotavoitteita ei horjuteta hiilivuodon vuoksi;
83. korostaa, että tekstiilialan ilmasto- ja ympäristövaikutuksiin on puututtava; toteaa, että tekstiilialalla on oltava tärkeä rooli kiertotalouteen siirtymisessä ja sen on vastattava haasteisiin, jotka liittyvät esimerkiksi jätteiden syntymisen ehkäisemiseen, jätehuoltoon, mikromuovien irtoamiseen, vedenkäyttöön, ylituotantoon sekä tuotantoprosessin yleiseen kestävyys- ja myrkyttömyyteen tekstiilituotteiden kierrätettävyyteen, myös varmistamalla, että tekstiilit suunnitellaan kestäviksi ja kierrätettäviksi; korostaa, että on

välttämätöntä pyrkiä laatimaan maailmanlaajuiset standardit sille, milloin tuotemerkit voivat esittää tuotteeseen liittyviä vihreitä väittämiä; korostaa tässä yhteydessä, että johdonmukaiset ja avoimet pakolliset kriteerit auttavat kuluttajia tekemään tietoon perustuvia valintoja ja ehkäisemään viherpesua sekä varmistamaan, että kestävyysväittämien tukena on todennettavissa olevaa näyttöä;

84. korostaa, että ilmastonmuutos ja ympäristön tilan heikkeneminen johtavat luonnonvarojen niukkuuteen ja voivat lisätä konflikteja ja jännitteitä sekä elintarvikepulaa ja luonnonkatastrofeja ja että ne ovat merkittäviä syitä ihmisten siirtymiseen asuinseudultaan ja lisäävät uhkia; korostaa, että tämä vaikuttaa suhteettomasti naisiin ja että 80 prosenttia ilmastonmuutoksen vuoksi siirtymään joutuneista ihmisistä on naisia⁵⁵; odottaa, että COP28-konferenssissa kiinnitetään enemmän huomiota ilmastosyistä johtuvaan asuinseudulta siirtymiseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tunnustamaan ilmastosyistä johtuvasta siirtymisestä kärsivien ihmisten tarpeet ja haavoittuvuuden sekä tehostamaan toimia ongelmien ratkaisemiseksi;
85. korostaa, että Välimeri on yksi niistä maailman alueista, joihin ilmastonmuutos vaikuttaa eniten; toteaa, että Välimeren alue lämpenee 20 prosenttia maailmanlaajuisista keskiarvoa nopeammin ja että alue on yksi ilmastonmuutoksen kannalta kriittisimmistä maailman alueista, jolla 250 miljoonan ihmisen ennustetaan kärsivän vesiköyhyydestä 20 vuoden kuluessa⁵⁶; korostaa, että Välimerestä on tulossa maailman nopeimmin lämpenevä meri⁵⁷, mistä aiheutuu seurauksia tärkeille talouden aloille ja koko meriekosysteemille sekä peruuttamattomia muutoksia ekosysteemiin ja lajeihin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toimimaan kiireellisesti ja tekemään yhteistyötä Välimeren alueen kumppaneidensa kanssa kunnianhimoisten sopeutumistoimien laatimiseksi ja johtamaan hillitsemistoimia;
86. panee merkille, että auringonvalon himmentämiseen perustuvaa ilmastonmuokkausteknologiaa (Solar Radiation Modification, SRM) kohtaan osoitetaan kasvavaa tieteellistä ja poliittista kiinnostusta osana ilmastonmuokkausta koskevia ehdotettuja lähestymistapoja, joissa auringonvaloa heijastetaan maapallon viilentämiseksi esimerkiksi ruiskuttamalla aerosoleja ilmakehään; korostaa, että tässä teknologiassa ei millään tavoin puututa ilmastonmuutoksen perimmäisiin syihin eikä se ole vaihtoehto hillitsemistoimille; huomauttaa, että vaikutuksista ei ole tieteellistä varmuutta, ja ilmaisee huolensa SRM-tekniikan ympäristölle sekä ilmaston ja geopoliittiselle vakaudelle aiheuttamista maailmanlaajuisista riskeistä ja haitallisista vaikutuksista; korostaa siksi, että maailmanlaajuinen lähestymistapa on välttämätön ja että yhdenkään maan ei pitäisi yksipuolisesti kokeilla tätä teknologiaa; panee merkille, että maailmanlaajuisesta hallintoa koskeva YK:n päätöslauselma on pysähdyksissä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tekemään kansainvälisellä tasolla aloitteen teknologian käyttämättä jättämistä koskevasta sopimuksesta ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti, koska sen turvallisuudesta ei ole näyttöä eikä sen

---

⁵⁵ UNDP, ”[Gender and Climate Change – Overview of linkages between gender and climate change](#)”, 2016.

⁵⁶ Välimeren ilmasto- ja ympäristöalan asiantuntijat ”[Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region](#)”, 2019.

⁵⁷ WWF Mediterranean Marine Initiative, ”The Climate Change Effect in the Mediterranean — Six stories from an Overheating Sea”, Rooma, Italia, 2021.

hyväksyttävyydestä täyttä yleistä yksimielisyyttä;

Ilmastonmuutos ja sukupuolten tasa-arvo

87. huomauttaa, että ilmastonmuutos vaikuttaa ihmisiin eri tavoin esimerkiksi sukupuolen, iän, vammaisuuden, etnisen alkuperän ja köyhyyden mukaan; huomauttaa, että haavoittuvassa asemassa olevat väestöryhmät, kuten köyhät, alkuperäiskansat, naiset ja ikääntyneet, kärsivät eniten sen seurauksista; katsoo, että sukupuolten välinen tasapaino ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ovat osallistavan ja oikeudenmukaisen siirtymän kannalta keskeisessä asemassa; painottaa, että sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista on tehostettava kaikissa asiaankuuluvissa tavoitteissa ja päämäärissä;
88. kehottaa kaikkia osapuolia, myös EU:ta ja sen jäsenvaltioita, lisäämään ponnisteluja sukupuolten tasa-arvon sisällyttämiseksi tarkistettuihin kansallisesti määriteltyihin panoksiinsa sekä ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaansa, erityisesti hillitsemiseen, sopeutumiseen sekä menetyksiin ja vahinkoihin liittyviin, ja lisäämään naisryhmien merkityksellistä osallistumista niiden suunnitteluun ja täytäntöönpanoon; korostaa, että kaikkien osapuolten, myös EU:n, on toteutettava aiempaa konkreettisempia toimia, jotta voidaan täyttää uudistettuun sukupuolten tasa-arvoa koskevaan toimintasuunnitelmaan sisältyvät sitoumukset, joista sovittiin UNFCCC:n osapuolten 25. konferenssissa (COP25); kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota lisäämään toimia sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevassa kolmannessa EU:n toimintasuunnitelmassa (GAP III) asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi;
89. korostaa, että on nopeutettava toimia, joilla pyritään vähentämään katastrofiriskin sukupuolisdonnaisuutta, ja näin ollen toteutettava Sendain kehyksen sukupuolinäkökohdat huomioon ottava täytäntöönpano; kehottaa toteuttamaan lisätoimia sukupuolen asettamiseksi etusijalle ja huomioon ottamiseksi katastrofivalmiudessa, erityisesti katastrofiriskien vähentämistä koskevien eriteltyjen tietokokonaisuuksien avulla;
90. katsoo, että naisten mahdollisuuksia saada osallistavaa ilmastorahoitusta on lisättävä ja sen saanti on mahdollistettava; korostaa, että sukupuolinäkökohdat huomioon ottava ilmastorahoitus on ratkaisevan tärkeää oikeudenmukaisen siirtymän kannalta; korostaa sukupuolijärjestystä muuttavan lähestymistävän merkitystä ilmastorahoituksessa; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita raportoimaan ilmastorahoitusosuuksien sukupuolinäkökulman huomioon ottamisesta ja lisäämään sukupuoli- ja ilmastotuen johdonmukaisuutta ulkoisen toiminnan välineiden ja EIP:n avulla muun muassa lisäämällä naisten ja naisjärjestöjen osallistumista hallintoon, päätöksentekoon ja ohjelmiin, joilla tuetaan naisten roolia ilmastohallinnossa;
91. korostaa, että on tärkeää lisätä naisten osallistumista päätöksentekoon ilmastodiplomatian yhteydessä, myös COP-valtuuskunnissa ja ilmastotoimien kaikkien tasojen johtoasemissa; pitää valitettavana, että naisten osuus COP27-kokouksen maiden neuvotteluryhmistä oli alle 34 prosenttia ja joidenkin osapuolten valtuuskunnissa oli jopa 90 prosenttia miehiä; kehottaa kaikkia osapuolia pyrkimään sukupuolten tasa-arvoon valtuuskunnissaan ja kaikilla ilmastonmuutosta koskevan päätöksenteon ja neuvottelujen tasoilla; kehottaa kaikkia osapuolia nimeämään kansallisen sukupuolten

tasa-arvoa ja ilmastonmuutosta käsittelevän yhteispisteen ja lisäämään tämän resursseja, koulutusta ja tukea, myös EU:ssa;

Energiapolitiikka

92. suhtautuu myönteisesti kaikkiin aloitteisiin, joilla vähennetään EU:n riippuvuutta fossiilisista polttoaineista; panee merkille EU:n kansainvälisten kumppaneiden kanssa meneillään olevan työn energiatoimitusten monipuolistamiseksi;
93. korostaa, että ilmastonmuutos ja ääri-ilmiöt vaikuttavat energiajärjestelmiimme, kuten vesivoiman tuotantoon, bioenergian saantiin, lämpövoimaloiden tehokkuuteen sekä lämmitys- ja jäähdytystarpeisiin; muistuttaa, että on kehitettävä aiempaa toteuttamiskelpoisempia sähköjärjestelmien jälkiasennusvaihtoehtoja, jotka tukevat infrastruktuurin häiriönsietokykyä, luotettavia sähköjärjestelmiä ja tehokasta vedenkäyttöä nykyisissä ja uusissa sähköntuotantojärjestelmissä;
94. suhtautuu myönteisesti EU:n korkeampiin, 42,5 prosentin sitoviin tavoitteisiin, jotka lainsäätäjät sopivat vuonna 2023 tarkistetussa uusiutuvaa energiaa koskevassa direktiivissä uusiutuville energialähteille, pyrkimykseen saavuttaa 45 prosenttia ja 11,7 prosentin energiatehokkuustavoitteeseen tarkistetussa energiatehokkuusdirektiivissä;
95. korostaa energiatehokkuuden ja monipuolisen energiajärjestelmän keskeistä roolia siirryttäessä kohti ilmastoneutraalia taloutta⁵⁸; antaa tunnustusta uusiutuvien energialähteiden kehittämisessä saavutetulle edistykselle ja kehottaa samalla kehittämään edelleen energiatehokkuustoimia, kuten alakohtaista integrointia ja liikalämmön uudelleenkäyttöä; toteaa kuitenkin, että on tärkeää yhdenmukaistaa uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevat tavoitteet ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi viimeistään vuoteen 2050 mennessä ja Pariisin sopimuksen noudattamiseksi; toteaa, että unionin vuoden 2030 energiatehokkuustavoitteen nostamisen olisi oltava sopusoinnussa sähköistämisen, vedyn, sähköstä tuotettujen polttoaineiden ja muiden vihreän siirtymän kannalta tarpeellisten puhtaiden teknologioiden lisäämisen ja käyttöönoton kanssa;
96. muistuttaa, että uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjä on laajennettava ja nopeutettava valtavasti, jotta niistä voidaan tehdä mahdollisimman ennustettavia;
97. muistuttaa unionin sitoutumisesta energiatehokkuus etusijalle -periaatteeseen, jossa otetaan huomioon kustannustehokkuus, järjestelmän tehokkuus, varastointikapasiteetti, kysyntäpuolen joustavuus ja toimitusvarmuus; korostaa, että on tärkeää valtavirtaistaa ja panna täytäntöön tämä periaate kaikissa asiaankuuluvissa säädöksissä, aloitteissa ja toimintapolitiikkaa koskevissa päätöksissä ja tarvittaessa kaikilla aloilla; huomauttaa käyttämättömistä energiatehokkuusmahdollisuuksista teollisuuden⁵⁹, tieto- ja viestintätekniikan, liikenteen ja rakennusten kaltaisilla aloilla, muun muassa lämmityksessä ja jäähdytyksessä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita panemaan nopeasti täytäntöön kunnianhimoiset tavoitteet, jotka on asetettu hiljattain hyväksytyssä

---

⁵⁸ [IPCC 2023 – Synthesis report AR6](#).

⁵⁹ On arvioitu, että teollisuuden energian loppukulutuksen vähentäminen vuoteen 2030 mennessä voi tuottaa taloudellista hyötyä 23,5 prosenttia verrattuna siihen, että nykykehitys jatkuu.

energiatehokkuusdirektiivin tarkistuksessa;

98. katsoo, että jotta unionista voisi tulla ilmastoneutraali, sen energijärjestelmä olisi integroitava ja sen olisi perustuttava kaskadikäytön ensisijaisuuteen alkaen energiatehokkuus etusijalle -periaatteen täytäntöönpanosta; muistuttaa, että vaikutuksen aikaansaamiseksi kansallisten, alueellisten, paikallisten ja alakohtaisten päättäjien on sovellettava johdonmukaisesti energiatehokkuus etusijalle -periaatetta kaikissa asiaankuuluvissa skenaarioissa tehdessään toimintapolitiikkaa koskevia päätöksiä, suunnittelupäätöksiä ja merkittäviä investointipäätöksiä; muistuttaa lisäksi, että tämä periaate edellyttää kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon integroidun energijärjestelmän kokonaisvaltainen tehokkuus, toimitusvarmuus ja kustannustehokkuus ja edistetään tehokkaimpia ratkaisuja ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi koko arvoketjussa energian tuotannosta ja kuljettamisesta verkossa energian loppukulutukseen, jotta saavutetaan tehokkuusetuja sekä primäärienergian kulutuksessa että energian loppukulutuksessa; katsoo, että kyseisessä lähestymistavassa olisi tarkasteltava järjestelmän suorituskykyä ja energian dynaamista käyttöä, kun kysyntäpuolen resursseja ja järjestelmän joustavuutta pidetään energiatehokkuusratkaisuin;
99. korostaa, että energian kysynnän sähköistymistä on nopeutettava uusiutuviin energialähteisiin perustuvan sähköjärjestelmän pohjalta; korostaa, että sähkömarkkinoiden on integroitava uusiutuvia energialähteitä ja tarjottava joustavuutta kysynnän ja energian varastoinnin osalta; kehottaa luomaan tulevaisuudenkestävät, ilmastomuutoksen huomioon ottavat sähkömarkkinat, joilla on valmiudet torjua energian hintahäiriöitä; suhtautuu myönteisesti EU:n sähkömarkkinoiden rakenteen uudistamiseen, jotta nopeutettaisiin uusiutuvien energialähteiden lisäämistä ja kaasusta luopumista, varmistettaisiin kuluttajille kohtuulliset laskut, jotka eivät ole niin riippuvaisia fossiilisten polttoaineiden epävakaisista hinnoista, suojattaisiin kuluttajia paremmin tulevilta hintapiikeiltä ja mahdolliselta markkinoiden manipuloinnilta sekä tehtäisiin EU:n teollisuudesta puhdas ja kilpailukykyisempi;
100. korostaa, että energiapolitiikkoja olisi toteutettava oikeudenmukaisen ja tasapuolisen siirtymän periaatetta noudattaen ja tiiviissä yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan ja työmarkkinaosapuolten kanssa; katsoo näin ollen, että julkinen politiikka, vahvemmat työmarkkinaosuhteet ja kansalaisyhteiskunnan sitoutuminen paikallisella, kansallisella ja EU:n tasolla ovat ratkaisevan tärkeitä yhteiskunnan kaikkien osa-alueiden ilmastoneutraaliuden aikaansaamiselle oikeudenmukaisella, osallistavalla ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla;
101. kehottaa EU:ta ottamaan johtoaseman uusiutuvassa energiatuotannossa ja sen toimitusketjuissa osana EU:n teollisuuspolitiikkaa;
102. kannustaa jatkamaan työtä energiaverodirektiivin tarkistamiseksi, jotta veropolitiikat voidaan mukauttaa vuosien 2030 ja 2050 energia- ja ilmastotavoitteisiin ja samalla arvioida sen vaikutuksia, muun muassa kuluttajiin, energiaköyhyyteen ja liikenneköyhyyteen;
103. korostaa, että vaikka Eurooppa pyrkii saavuttamaan kunnianhimoiset tavoitteensa, maailmanlaajusten nettonollapäästöjen saavuttaminen viimeistään vuoteen 2050

mennessä edellyttää koordinoitua maailmanlaajuisia toimintaa; korostaa, että kehitysmaat tarvitsevat kansainvälistä apua vihreän siirtymänsä toteuttamiseksi; pitää tärkeänä edistää tiivistä rajatylittävää yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen jakamista kansainvälisten kumppanien kanssa päätöksenteon ja tieteen aloilla, muun muassa teknologian siirrossa, jotta voidaan edistää energiatehokkuutta ja investointeja kestäviin energiateknologioihin ja infrastruktuuriin; suhtautuu myönteisesti siihen, että COP27-kokouksessa käynnistettiin uusi viisivuotinen ohjelma ilmastoteknologiaratkaisujen edistämiseksi kehitysmaissa;

Teollisuus, pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ja kilpailukyky

104. katsoo, että taloudellisen hyvinvoinnin, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, työpaikkojen luomisen, kestäväen teollisuuden kehityksen ja ilmastopolitiikan olisi vahvistettava toisiaan; korostaa, että ilmastonmuutoksen torjunnalla olisi pyrittävä vähentämään energiaköyhyyttä, lisäämään selviytymiskykyä ja kilpailukykyä ja tarjoamaan EU:n teollisuudelle ja pk-yrityksille mahdollisuuksia, jotka voidaan toteuttaa, jos lainsäätäjät sitoutuvat oikea-aikaisiin, räätälöityihin, solidaarisuuteen perustuviin ja asianmukaisiin politiikkatoimiin; pitää erittäin tärkeänä, että unioni varmistaa oikeudenmukaisen siirtymän ja että se saa etulyöntiaseman ja johtaa esimerkillä varmistaen samalla tasapuoliset toimintaedellytykset Euroopan teollisuudelle maailmanlaajuisesti;
105. korostaa, että unionin olisi tehtävä kaikkensa, jotta sen teollisuuden ja pk-yritysten johtoasema ja maailmanlaajuinen kilpailukyky säilyvät siirryttäessä kasvihuonekaasupäästöjen osalta neutraaliin talouteen; korostaa, että Euroopan teollisuuden nopeaa hiilestä irtautumista on jatkettava ja että unionin on edelleen tuettava tätä pyrkimystä, erityisesti oikeasuhteisia ratkaisuja sen toteuttamiseksi pk-yrityksissä; panee merkille, että ehdotetulla nettonollateollisuutta koskevalla säädöksellä pyritään lisäämään niiden nettonollateknologioiden eurooppalaista tuotantokapasiteettia, jotka ovat keskeisiä EU:n ilmastonutraaliustavoitteiden saavuttamisessa; pitää myönteisinä strategisia arvoketjuja koskevia aloitteita; tunnustaa Euroopan teollisuuteen, myös pk-yrityksiin, kohdistuvat myönteiset vaikutukset, jotka johtuvat ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevien varhaisten strategioiden hyväksymisestä; korostaa, että EU:n ja sen kumppanien välillä on tehtävä täytäntöönpanokelpoisia monen- ja kahdenvälisiä sopimuksia; korostaa, että EU:n teollisuuden ja pk-yritysten tuotannon ja investointien siirtyminen unionin ulkopuolelle vähemmän kunnianhimoisten ilmastotoimenpiteiden vuoksi on estettävä; katsoo, että tuotanto ja investoinnit Euroopassa vahvistaisivat EU:n teollisuuden arvoketjua ja strategista riippumattomuutta epävakaa maailmanlaajuisessa tilanteessa; toteaa, että ilmastonmuutos vaikuttaa myös teollisuus- ja palvelualoihin ja aiheuttaa satunnaisia toimitus- ja toimintahäiriöitä erityisesti äärimmäisten sääilmiöiden vuoksi; korostaa, että teollisuuden on toteutettava toimenpiteitä muuttuvaan ilmastoon sopeutumiseksi;
106. tunnustaa pk-yritysten, erityisesti mikroyritysten ja startup-yritysten, ratkaisevan tärkeän aseman työllisyyden ja kasvun aikaansaamisessa ja toteuttamisessa sekä digitaalisen ja vihreän siirtymän edelläkävijöinä; muistuttaa, että pk-yritykset ovat olennainen osa Euroopan taloudellista ja sosiaalista rakennetta ja että lainsäätäjien on tuettava ja kannustettava niitä tässä siirtymässä erityisesti varmistamalla kestävien teknologioiden, palvelujen ja prosessien rahoituksen saatavuus, yksinkertaistamalla hallinnollisia menettelyjä ja tarjoamalla yhtäläiset mahdollisuudet julkisissa

hankinnoissa; on huolissaan siitä, että pk-yritysten mahdollisuuksia ja haavoittuvuuksia ei oteta riittävästi huomioon kaikissa sisämarkkinoita koskevissa EU:n politiikoissa, digitalisaation ja vihreän siirtymän edistäminen mukaan luettuna;

107. katsoo, että siirtyminen kestäväan talouteen on yhdistettävä Euroopan kilpailukyvyyn ylläpitämiseen ja työpaikkojen luomiseen sekä sen lupauksen täyttämiseen, ettei ketään jätetä jälkeen; korostaa, että tämä yhdistelmä on ratkaisevan tärkeä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman onnistumisen kannalta ja että sisämarkkinoiden olisi pysyttävä kustannustehokkaina mukautuessaan uuteen ja suotuisaan sääntely-ympäristöön, erityisesti nettonollateollisuuden ja Euroopan teollisuuden kestävyuden osalta; korostaa lisäksi, että tämän yhdistelmän tavoitteena on saavuttaa vuosien 2030 ja 2050 ilmastotavoitteet ja edistää siirtymistä ilmastoneutraaliuteen ja kestäväan kiertotalouteen;
108. painottaa, että vihreän siirtymän kannalta olennaisten hyödykkeiden ja harvinaisten metallien kilpailuja markkinoita on edistettävä; korostaa, että jatkuva riippuvuus muutamista toimittajista heikentää joitakin nykyisiä politiikkatoimia, kuten RePowerEU-suunnitelmaa, ja tekee tyhjäksi unionin kansalaisten tekemät uhraukset; tähdentää, että kotimaista rajallista hankinta- ja jalostuskapasiteettia on parannettava; katsoo, että EU:n innovaatorahastosta olisi tuettava uusimpien ja innovatiivisten kierrätystä hyödyntävien EU:n nollanettoteollisuuden teknologioiden ja niiden toimitusketjujen laajentamista; toteaa, että ehdotetulla kriittisiä raaka-aineita koskevalla säädöksellä pyritään vähentämään riippuvuutta nykyisistä toimittajista ja varmistamaan sen sijaan, että EU:lla on jatkuvasti saatavillaan kriittisten raaka-aineiden turvattu, monipuolinen, kohtuuhintainen ja kestävä tarjonta ja että samalla suojellaan ympäristöä;
109. korostaa, että työvoiman vahvistamiseksi tarvitaan koulutusohjelmia, jotta voidaan vastata työvoiman kasvavaan kysyntään energiatehokkuuden, uusiutuvien energialähteiden, rakennusten peruskorjausten ja vihreän teknologian ratkaisujen aloilla; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita ryhtymään toimiin sen varmistamiseksi, että nykyinen ja tuleva eurooppalainen työvoima hankkii kaikki tarvittavat taidot vihreän siirtymän hallintaan, täytäntöönpanoon ja innovointiin erityisesti alueilla, joihin siirtymä vaikuttaa muita kielteisemmin;
110. katsoo, että unionin olisi pyrittävä tehostamaan yhteistyötä nettonollateknologioiden kaupassa, tutkimuksessa ja tuotannossa samanmielisten ja luotettavien kumppanien kanssa kahdenvälisellä yhteistyöllä ja yhteisillä toimilla monenvälisen kauppajärjestelmän tehostamiseksi ja että unionin olisi edistettävä kansainvälistä yhteistyötä ja kumppanuuksia turvallisten, kestävien ja häiriönsietokykyisten maailmanlaajuisten toimitusketjujen kehittämiseksi edistämällä avointa ja sääntöihin perustuvaa kauppaa;
111. korostaa, että hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin sekä hiilidioksidin talteenottoon ja hyötykäyttöön liittyviin teknologioihin perustuvilla ratkaisuilla voi olla merkitystä hiilestä irtautumisessa, erityisesti teollisuuden prosessipäästöjen hillitsemiseksi, tämän teknologian valitsevilla jäsenvaltioissa; korostaa Euroopan johtajuuden merkitystä tässä suhteessa;

Tutkimus, innovointi, digitaaliteknologiat ja avaruuspolitiikka

112. suhtautuu myönteisesti Horisontti Eurooppa -puiteohjelman rooliin ja sen osuuteen ilmastoneutraaliudessa; katsoo, että Horisontti Eurooppa -puiteohjelman mukaiset kumppanuudet, muun muassa yhteisyritykset, parantavat yhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin välillä, kun tavoitteena on edistää vihreän siirtymän saavuttamista ja samalla varmistaa, että kestäviä innovaatioita on saatavilla ja käytettävissä ja että ne ovat kohtuuhintaisia; korostaa, että on tärkeää parantaa pk-yritysten mahdollisuuksia osallistua Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ehdotuspyyntöihin ja lisätä niiden osallistumista sekä parantaa kansalaisviestintää eurooppalaisten tutkimus- ja kehityshankkeiden tuloksista ja uusista teknologioista, myös kärkihankkeista, ja kansalaisten osallistumista niihin, jotta lisätään yleistä kiinnostusta ja tehdään unionin roolia näkyvämmäksi sen kansalaisille;
113. panee tyytyväisenä merkille Copernicus-ohjelman ja EU:n uuden maanhavainnoinnin tietokeskuksen roolin maan, ilmakehän ja meriympäristön seurannassa; korostaa satelliittihavainnointivalmiuksien merkitystä ilmastonmuutosta koskevan päätöksenteon seurannassa, mallintamisessa, ennustamisessa ja tukemisessa;
114. korostaa, että sekä julkisia että yksityisiä investointeja on houkuteltava lisää uusien kestävien teknologioiden tutkimukseen, innovointiin ja käyttöönottoon, muun muassa paljon työvoimaa vaativille teollisuudenaloille, tarvittaviin uusiin infrastruktuuriverkkoihin ja hankkeisiin, joilla edistetään Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista; korostaa, että tulevassa tutkimuksessa ja teknologiassa olisi otettava huomioon kestävyys ja kiertotalous; korostaa samalla perustutkimuksen sekä yhteistyöhön perustuvien ja monitieteisten lähestymistapojen merkitystä tutkimuksessa ja innovoinnissa ilmastohaasteisiin vastaamiseksi; huomauttaa lisäksi, että on tuettava sosiaalista innovointia, joka on oleellista, jotta voidaan vastata täyttämättömiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin ja haasteisiin samalla, kun lisätään ihmisten vaikutusmahdollisuuksia vihreän siirtymän aikana;
115. korostaa, että on tärkeää varmistaa yhdenmukaisuus ja johdonmukaisuus kannustimissa, joilla edistetään innovatiivisia teknologioita vuosien 2030 ja 2050 tavoitteiden saavuttamiseksi, ja käsitellä jo kehittyneiden teknologioiden käyttöönottoa sekä investointeja uusiin teknologioihin, joita on kehitettävä, jotta saavutetaan unionin tavoite ilmastoneutraaliudesta viimeistään vuoteen 2050 mennessä;
116. korostaa, että tarvitaan kaksoissiirtymää, jossa digitaalinen ja vihreä siirtymä kulkevat käsi kädessä; toteaa, että digitaalinen kuilu Euroopassa on edelleen hyvin merkittävä ja että jäsenvaltioiden ja alueiden välillä on huomattavia eroja; korostaa, että on luotava kilpailukykyinen ja vakaa datatalous, joka mahdollistaa korkeatasoisen digitalisaation kaikilla yhteiskunnan ja talouden aloilla kestäväällä, energiatehokkaalla, kyberturvallisella ja kohtuuhintaisella tavalla; korostaa perustavanlaatuisia asemaa, joka digitaaliteknologioilla voi olla unionin vihreässä siirtymässä; muistuttaa, että unionin elpyminen edellyttää sellaisen vakaan sääntelykehityksen luomista, jolla saadaan aikaan edistystä, myös markkinalähtöistä edistystä, kestävien teknologioiden tutkimuksessa, innovoinnissa ja kehittämisessä sekä asianmukaiset edellytykset niiden rahoittamiselle;
117. korostaa, että digitalisaatio on keskeisiä tekijöitä energiajärjestelmän integroinnin vauhdittamisessa, koska sen avulla saadaan aikaan dynaamisia ja toisiinsa liittyviä

energiankantajien virtoja, liittää toisiinsa entistä useampia eri markkinoita ja antaa tarvittavat tiedot tarjonnan ja kysynnän sovittamiseksi yhteen; korostaa digitaalitekniikoiden mahdollisuuksia energiatehokkuuden lisäämisessä ja siten kasvihuonekaasupäästöjen yleisessä vähentämisessä; korostaa, että on varmistettava turvallinen sääntelykehys ja syrjimättömät ja avoimet menettelyt energiatietojen saatavuudelle ja siirtämiselle; muistuttaa, että komissio arvioi tieto- ja viestintätekniikan ympäristöjalanjäljen olevan 5–9 prosenttia maailmanlaajuisesta sähkökäytöstä ja yli kaksi prosenttia maailmanlaajuisista kasvihuonekaasupäästöistä; tähdentää, että 47 prosenttia digitaalialan hiilipäästöistä johtuu kuluttajille tarkoitetuista laitteista, kuten tietokoneista, älypuhelimista, tableteista ja muista verkkoon liitetyistä laitteista; suhtautuu myönteisesti energiatehokkuusdirektiivin tarkistamiseen, jossa edellytetään, että kaikki EU:n datakeskukset pieniä lukuun ottamatta raportoivat vuosittain julkisesti muun muassa energiatehokkuudestaan; kehottaa toteuttamaan lisätoimenpiteitä tieto- ja viestintätekniikan alan hiilijalanjäljen pienentämiseksi datakeskusten ja kuluttajalaitteiden tasolla; muistuttaa digitaalistrategiassa esitetystä tavoitteesta tehdä datakeskuksista ilmastoneutraaleja ja erittäin energiatehokkaita viimeistään vuoteen 2030 mennessä;

118. muistuttaa tutkimuksen ja innovoinnin merkityksestä Pariisin sopimuksen ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan tutkimusta ja innovointia ja lisäämään yleisesti EU:n ja kansallisia määrärahoja, jotka on tarkoitettu tutkimukseen ja innovointiin kestäväen ja turvallisen energian teknologioissa ja innovoinnissa; kehottaa komissiota harkitsemaan jatkuvaa tukea sellaisille teknologioille ja innovatiivisille ratkaisuille, joilla edistetään ilmastokestävää ja integroitua energiajärjestelmää, myös aloilla, joilla Euroopalla on maailmanlaajuinen johtoasema ja kotimaiset arvoketjut; pitää olennaisen tärkeänä, että unionissa on uusiutuvan energian arvoketjujen keskeiset osat, ja kehottaa toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä, joilla tuetaan Eurooppaan perustuvan sisällön roolia uusiutuvien energialähteiden toimitusketjussa ja lainsäädännössä;

Ilmastonmuutos ja kehitys

119. suhtautuu myönteisesti YK:n kestäväen kehityksen tavoitteiden elvytysuunnitelmaan, jolla pyritään torjumaan korkeita velkakustannuksia ja kasvavia velkaongelmien riskejä; kehottaa EU:ta tukemaan sen täytäntöönpanoa, erityisesti velanhoitokyvyn palauttamista koskevan monenvälisen mekanismin perustamista YK:n alaisuudessa, jotta voidaan puuttua sekä ilmastokriisiin vaikutuksiin että Agenda 2030 -toimintaohjelman rahoitustarpeisiin;
120. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita täyttämään nykyiset sitoumukset, jotka koskevat ilmatorahoituksen tarjoamista kehitysmaille, ja säilyttämään korkean tavoitetasen suhteessa kehitysmaille annettavaan ilmastotoimien tukeen ennen COP28-kokousta, sen aikana ja sen jälkeen; kehottaa EU:n toimielimiä soveltamaan yhdenmukaista lähestymistapaa kestäväen kehityksen tavoitteisiin, jotka tarjoavat yleismaailmalliset suuntaviivat ihmisten hyvinvoinnille, ja suojelemaan maapalloa; korostaa, että kehitysmaiden yleinen luottamus EU:hun luotettavana ja luotettuna kumppanina riippuu siitä, missä määrin unioni lunastaa lupauksensa; toteaa, että EU:n ja kehitysmaiden hedelmällinen yhteistyö ilmastomuutoksen torjunnassa voi vahvistaa unionin houkuttelevuutta kumppanina, mikä on ratkaisevan tärkeää yhä kilpailuhenkimmäisessä

geopoliittisessa tilanteessa;

121. korostaa, että ilmastodiplomatian on liityttävä tiiviisti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 208 artiklassa vahvistetun kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuuden periaatteen täysimääräisen täytäntöönpanoon, mikä tarkoittaa, että EU:n on varmistettava kehitys-, kauppaa-, maatalous-, kalastus-, energia- ja ilmastopolitiikkojensa johdonmukaisuus;

Euroopan parlamentin rooli COP28-kokouksessa

122. katsoo, että Euroopan parlamentin olisi oltava kiinteä osa COP28-konferenssiin lähetettävää EU:n valtuuskuntaa, koska sen on annettava hyväksyntänsä kansainvälisten sopimusten tekemiselle ja se on EU:n lainsäätäjänä keskeisessä asemassa Pariisin sopimuksen täytäntöönpanossa unionissa; odottaa näin ollen, että parlamentin sallitaan osallistua EU:n koordinoituihin COP28-konferenssiin Dubaissa ja että sille taataan oikeus tutustua kaikkiin valmisteluasiakirjoihin; sitoutuu toimimaan riippumattomasti ja ilman eturistiriitoja;

o

o o

123. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen sihteeristölle ja pyytää, että se välitetään kaikille Euroopan unioniin kuulumattomille sopimuspuolille.